

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 .
 Pe 1 lună 2 .
 Num. de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nr.ii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admnistratie.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Rușinea veacului!

(*) Strânsurei kossuthiste din parlament îi aducem felicitările noastre. Intr'adevăr, pe ziua de azi, când se jubilează în onoarea constituționalismului maghiar, nu putea prezenta M. Sale regelui iubilant un plocon mai nimerit, ceva mai original ungueresc, decât scenele de-o înjositoare sălbăticie petrecute în ședința de ieri.

O sută, în contra unuia! Asta-i vitejie?

Ori e cavalerismul cel mult trâmbițat?

Și e dreptate să pornești goană mizerabilă împotriva celui pe care l-ai pedepsit odată, după lege?

Dar, n'avem ce zice: kossuthiștii așa au practicat echitatea și frăția întotdeauna.

Câtă vreme săgețile urei lor s'au îndreptat însă asupra întregului popor român, acesta a suportat ori mai adesea n'a luat cunoștință de izultele cari, în cele din urmă, desonorează pe ceice le proferă!

Acum avem însă a face cu **tendința de a desființa un drept cardinal național: dreptul ca românii să se reprezinte în parlament prin bărbați în cari au încredere, iar aceștia să poarte o luptă după dorința noastră**, și nu după-cum le-ar veni la socoteală beciznicilor glotași ai lui Kossuth.

În lege nu poate să se înscrie, nici chiar sub domnia teroarei anarhiștilor kossuthiști, că românii n'au drept să aleagă pe cine vor! Banda somogyilor, cu tacita învoire a »diplomaților« kossuthiști cum e Justh și celelalte mărimi de rangul întâiu, caută deci ca în chip indirect, dar brutal, să înăbușe vocea reprezentanților românilor adevărați. Iată de ce alesul Moșilor, în decurs de două luni, a fost deja de două ori maltratat în dieta ungară. Maltratat și izultat cum nu s'a mai întâmplat cu nimeni în vre-un parlament european, cel puțin în veacul al XX-lea nu!

Prin asta s'a dat însă și măsura progresului politic făcut de actualii guvernanți în decursul celor patruzeci de ani de când sunt stăpâni pe situație. Ignominia și sălbăcia de ieri a fost un fel de examen: a venit M. Sa în »iubita capitală și reședință« fidelii și cumiinții supuși au ținut să arete cu acest prilej ce știu, ori mai bine: *de ce sunt capabili!*

Recunoaștem, că examenul a reușit splendid. Cei cari la 13 Decembrie 1904 au comis în sala dietei vandalismul asupra mobilierului și actele de adevărată demență asupra drabanților, purtând ca trofeu cizma trasă de pe piciorul unui biet — drabant, au fost tot așa de năpraznici și ieri. În încăierările dela birturile de pe puste nu se pot auzi înjurături mai energice, de cum au strigat deputații kossuthiști asupra lui Vaida; ștregarii de stradă n'ar fi sărit mai sprinteni peste băncile dietei, de cum s'au

avântat spre Vaida ceata somogyilor și nagyilor, zece, cincisprezece d'odată, până ce Suciul a vârit pe unul sub bancă... D'aci încolo, spre mai marea glorie a parlamentarismului, au năvălit toți...

Nația maghiară, în astă zi de veselă iubilare, are o îndoită sărbătoare: nu numai patruzeci ani de viață constituțională, ci și inaugurarea adevăratului chip cum eroii săi din dietă știu să uzeze de libertățile constituționale și să adauge la vaza constituționalismului și parlamentarismului.

Va recunoaște acum și M. Sa, că într'adevăr: nu e nevoie de sufragiu universal, căci reprezentanții actuali ai »națiunii« au și astfel prilejul de întărire a patriei și pedepsire a îndrăzneților cari nu se închină — »ideii«...

Ce va zice lumea mare și unde vom ajunge cu astfel de politică, asta — bine înțeles — nu se discută în zi de jubileu. Azi trebuie să ne bucurăm cu toții!

Adevărul e, că rar s'a întâmplat un fapt, care să fi mulțumit și înveselit d'opotrivă și pe cei victorioși și pe cei — păgubași.

Presa maghiară, cum vom arăta în altă parte a ziarului nostru, e încântată că »obraznicul valah« a fost dat afară din dietă.

Noi? Noi nu putem îndestul lauda pe dl Vaida pentru fericita inspirație ce a avut de a merge ieri la ședință și grăbim a recunoaște, că în ce privește pe unguri, și-au găsit nașul în dl Vaida. Prilej, pentru a se blama, nimeni nu le-a dat în chip mai minunat, decât d-sa. Tot așa, nimeni nu i-a usturat mai rău în parlament.

Să urmeze, înainte. Luni să meargă ne-greșit la ședință și toți deputații români să fie în jurul d-sale. Dacă stăpânirea așa vrea, ca românii numai apărându-se cu pumnul ori cu arma să poată pătrunde în dietă, deputații români să dea dovezi că nu se sperie, ci întru apărarea drepturilor naționale sunt gata la toate. Numai așa vor fi priviți de poporul întreg ca adevărați și curajoși luptători, numai așa ei vor întări încă în popor dragostea pe care le-o păstrează și vor oțeli încă dorul de luptă în toate părțile locuite de români.

În ce ne privește, am spus-o deja când selbaticii s'au năpustit întâia oară asupra dlui Vaida: *nu un deputat român, ci neamul românesc este atacat.*

Azi împărtășim încă și mai mult aceste păreri și credem, că dupăcum atunci întreaga obște română ne-a dat dreptate și s'a înșiruit ca într'o mare tabără de apărare a dlui Vaida, tot așa și acum, din toate părțile li-se va striga deputaților noștri: *Nu vă lăsați, nu lăsați pe Vaida pradă urgiei kossuthiste, nu ne lăsați, că și noi vom sta neclintii la spatele voastre!*

Poporul român n'a trimis în dietă păpușe, ci pe cei mai aleși fii ai săi. Să nu esiteze deci nimeni, pentru că dacă teroarea kossuthistă desființează azi pe Vaida, mâne ar încolți pe alt voinic și astfel ne-am putea pomeni că nu mai avem acolo pe nimeni...

Iar decumva s'ar întâmpla ca strânsura kossuthistă să-și peardă până și cea din urmă licărire de bun simț și s'ar năpusti asupra întregului partid național român și ar scoate cu puterea din dietă pe deputații noștri, nici asta să nu ne sperie și să nu ne întristeze. Parlamentarismul actual de castă numai așa se va putea dărâma dacă și pentru M. Sa, și pentru lumea mare și pentru toți câți au un dram de minte se va fi dovedit, că așa cum se petrec azi, nu mai pot dăinui lucrurile.

Selbăciile de ieri, petrecute în dietă, sunt o netăgăduită dovadă, că sistemul parlamentar de sub cei patruzeci ani constituționalism este putred. Trebuie dar să cadă grămadă și pe ruinele lui să se ridice *adevărata domnie a poporului.*

Inzulta adusă neamului nostru.

Budapesta, 7 Iunie.

Cele ce s'au petrecut astăzi în camera unguerească, sunt cea mai gravă izultă ce s'a adus neamului nostru de multă vreme încoace. Un deputat român a fost dat afară cu forța din camera unguerească. Indiferent de motive, faptul acesta nu constituie numai *cea mai gravă călcare a constituționalismului, batjocurirea și nesocotirea celor mai elementare principii ale regimului modern reprezentativ*, dar este vorba aici de o palmă dată neamului nostru întreg în chipul cel mai revoltător. Și ne aducem aminte de cuvintele scrise acum 30 de ani cu atât spirit: de profeție de marele Eminescu:

»O împăcare, o înțelegere, un compromis între noi și ei (ungurii) nu este cu putință, este exchisă pentru totdeauna«.

Astăzi credem că și ultimul român care a mai putut vre-odată avea iluzia vre-unei înțelegeri cu potrivnicii noștri se va întoarce la alte sentimente.

Căci acesta va fi de bunăseamă rezultatul real al întâmplării de azi: Nici un discurs, nici un articol și nici mii de articole nu vor avea acest minunat dar pe care-l va avea această izultă: dorul de a trezi, de a scutura din amorțeală pe toți românii, dorul de a-i uni și de a-i solidariza și întărită în lupta, pe care o vom desfășura de aici încolo cu energie și stăruință și mai dărză și mai desnădăjduită. Astăzi *tot neamul românesc a fost izultat, batjocorit și scuipat și tot neamul va trebui să răspundă la aceste izulte.*

Nădăduim că partidul național va găsi răspunsul cel mai nimerit și cel mai demn, cerând ispășirea acestei crime.

Iată celece s'au petrecut:

Ședința de Vineri a Camerii.

Scenele tumultuoase de azi. — Alungarea lui Vaida din Cameră.

Cu o zi înainte deputații *Brediceanu* și *Mihali* anunțaseră pe președintele *Justh* și pe primul ministru *Wekerle*, că deputatul *Vaida* azi își va face apariția în cameră. Aceasta a fost o măsură înțeleaptă luată pentru a preîntîmpina orice acuze de lașitate ascunsă și vicleană. A doua zi la orele 10-10 înainte de prânz, *Vaida* însoțit de doi-trei deputați români intră în sala de ședințe. Încă pe coridor fu întîmpinat de deputatul *Horvát* cu insulte:

Iacă, a venit trădătorul, mișelul!

În sala de ședințe, ședința încă nu a început. *Justh* este un om foarte exact: totdeauna la 10 precis, el deschide ședința. Azi o deschide la 10 și jum. »Lealul și justul« președinte lasă timp deputaților *kossuthiști* să se sfătuiască. Adunați toți grămadă ei se înțeleg asupra tacticii lor.

În vremea aceasta, *Wekerle* vine la grupul românesc și dînd mîna cu *Vaida* îl roagă să părăsească sala, ba îi roagă pe toți deputații români să plece.

— Nu faceți scandalul acesta tocmai acum, cu ocazia jubileului regal.

— Nu ies, zise liniștit *Vaida*. Am stat destulă vreme, nu puteam să mai amân. Nu eu pvooc, ci voi veți provoca orice scandal. Eu nu fac decât că mă supun hotărîrii partidului. Dacă aș fi vrut să turbur jubileul, veneam la discuția proiectelor jubilar.

Wekerle stăruiește. El conferează cu dr. *Mihali*. *Zadarnic*. Românii nu cedează.

Horváth a înțeles că a sosit în sfârșit punctul de a ajunge celebru, de a deveni cunoscut și sărbătorit mâine în toată țara.

— Trădătorule am să te palmuiesc până ieși afară.

— Pofteste, strigă *Vlad*.

Ca un cățeluș care latră obraznic știind că în urma sa vin dulăii cei mari, numitul deputat merge spre *Vaida*.

D-nii *Vlad* și *Suciu* îl opresc în loc pe *Horváth*, pe care unii deputați unguri îl iau de braț și caută a-l mulcomi. Dar *Horváth* strigă într'una, ca un sălbatic:

— Nu, fie, ce-o fi. Mai bine vreau să mă im-

pușc pe urmă, dar îl voi scoate de aici, îl voi palmui, îl voi călca sub picioare!!

După cefirea și verificarea procesului verbal al ședinței de Joi, s'au petrecut următoarele:

Eitner Zsigmond. Cer cuvânt în chestiune de regulament! On. Cameră! E drept, că regulamentul nu cuprinde nici o dispoziție, ca în cazul, când în Cameră se află și un trădător de neam. (Aprobări în stînga). Camera să-și suspende ședințele. (Sgomot mare).

Prez.: Il rog pe dl deputat să se folosească de expresii parlamentare.

Hentaller Lajos: Are dreptate *Eitner*!

Eitner: N'am găsit altă expresie și cer scuzele Camerei. Propun, prin urmare, ca până va fi în sală, să nu ținem ședință. (Aprobări vii în stînga).

Horváth Jozsef: Ce ne pasă de regulamentul Camerei! E o insultare a națiunii maghiare câtă vreme acest mișel șade aici. Mai bine abzicem cu toții de mandat. (Sgomot).

Rátkay László: Legile țării îi asigură fiecărui deputat dreptul de-a se înfățișa în Camera deputaților și de a lua parte la discuție. Sunt însă și cazuri de incompatibilitate, cari nu se puteau prevedea prin lege, la cari nimeni nu s'a gândit.

Eu din parte-mi sunt de părerea că deputatul *Vaida*, câtă vreme are mandat, câtă vreme n'a abzis de acest mandat, în senzul constituției are dreptul de a se înfățișa în Cameră. Dar simțul de cinste, patriotismul maghiar (aprobări, zgomot), suveranitatea națiunii maghiare și respectul pentru această națiune ar trebui să-i spună, să-i poruncească să nu vină în Camera aceasta. (Sgomot. Aprobări în stînga.)

Eu îi atrag atenția, că deși regulamentul Camerei și legilor ungare îl apără în Camera aceasta, repet, îi dau sfatul să nu uzeze prea multă vreme de acest drept, căci există și patimi juste, cari, dacă izbucnesc, nu pot fi înăbușite de regulamentul Camerei. (Aprobări în stînga.) Să nu aștepte dl deputat, ca această Cameră să uzeze împotriva lui de această satisfacție.

M. Polit: Cer cuvânt!

Președintele: În ce chestiune?

M. Polit: În aceeași chestiune în care au vorbit și ceilalți deputați. (Sgomot mare în stînga: Șezi jos!)

Leitner Zs.: Se mai și obrăznicesc după toate astea! (Sgomot continuu).

Markos: Trebuie dați afară toți naționaliștii. (Aprobări sgomotoase).

A. Vlad: Onorată Cameră! (Sgomot continuu).

Markos Gyula: Obrăznicie peste obrăznicie (Sgomot care nu mai încetează. Voci: Nu ținem ședință!)

Președintele: În ce chestiune vrei să vorbești? (Sgomot continuu).

Horvath Gy. Marș afară, că de nu e vai de tine. (Sgomot infernal).

Horváth I. (nagyvázsonyi). Nu pleacă asta afară! (Sgomot continuu).

Președintele. Trebuie să observ ordinea de zi. (Sgomot infernal și senzație neîntreruptă).

Hentaller L.: Nu se poate intra în ordinea de zi. (Sgomot infernal). Nu intrăm în desbateri, să plece afară!!

Președintele. Suspend ședința pe un sfert de oră. (Abrobări. Sgomot și iritație în toate părțile sălii).

Un sfert de oră! Atâta va fi gândit *Justh*, că ajunge pentru — a se face ordine.

Suspendarea ședinței se pare că a fost semnalul convenit.

Eroii patruzecișioptiști mai steteră câteva clipe, se priviră, par'că voiau a se înțelege din ochi, dacă nu sunt cu toții gata și apoi de odată! Hai pe ei!

Vociferările se deslănțuiră din nou.

Unul *Somogyi*, chip de mistreț, care se postase, anume, înaintea naționaliștilor, porni să și facă loc cu capul și cu umerii printre domni *Vlad* și *Suciu*.

Dl *Suciu* îl prinde de piept. Se împing, se hărțuiesc. *Somogyi* ajunge pe sub bancă.

Markos sare pe un scaun și strigă. Peste tot nimeni nu mai ia în seamă vorbele.

Naționaliștii stăteau rezoluți scrutători. Ei priveau la horda, care se împingea spre dînsii și par'că se așteptau, ca să resune de undeva cea dintăiu lovitură, o palmă, dacă nu mai mult. Dar nu. Totul e convenit să se facă numai prin împinsături și prin îmbrânciri.

În timp ce *Somogyi* căută să străbată iară spre *Vaida*, un alt grup a străbătut pe din dos. *Somogyi* căpătase ajutor. Dindărăt îl împingeau acum mai mulți, ca să-l poată răsturnă pe dl *Suciu*, care își înțepe-nise picioarele între scaune. Dintre români d-nii *Vlad* și *Maniu* îl susțin cu umerii pe dl *Suciu*, ca să nu poată fi clătît din loc.

Pe de altă parte un alt grup, de patruzecișioptiști, luând seama, că românii se

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Giosue Carducci.

— Versuri. —

(Pentru ziua nașterii Mariei G.).

Ce tinerețe nouă, ce limpede ziuă de slavă,
pe bolta cea albastră străluce 'n dulcie
April!

Cum clopotele cântă, și undele lor plutitoare
s'alungă din cetate spre dealuri verzi de smarald.

Din iadurile 'nvinse, de raze purtând coroană
lucindă de albețe, Hristos se 'nalță la cer.

Din iarnă se desprinde și verdele mugur
și floarea și rade de speranță culesul, sece-
(rișul).

Ce oaspe nou pe lume, sunt astăzi chiar două
decenii, tu apăruși, Mario; și primu-ți țipet
(născând)

Fu 'nsoțit de-armonia clopotelor lin sunătoare:
acum ești tu în floare, pe timpul cel mai fru-
(mos,

Cum sunt arbuștii drăguți, ai lunei April gingași
copii, cari la boarea cea lină, își scutură roz-
(alba floare.

Și azi murmură 'n capul tău tinăr, ah, preve-
stitorul sunet dulce de clopot de primăvară și
(Paști!

S'alungi iarnă și gerul, s'alungi ura tristă și
rece și certuri răutăcioase, ursuzele forme-ale
(vieții.

Traducere de *Iosif Popescu*.

Din cartea cântecelor mele.

De I. M.

O, lasă-mă să te sărut odată!
Căci toată viața mea înviforată
Și 'ntreagă truda, nopțile 'n veghere,
Le uit vrăjit de dragostea curată.
Sărutul zău să-mi fie mângâiere.
O, lasă-mă să te sărut odată!

O, lasă-mă să te sărut odată!
Un talisman în viața-mi svăpăiată.
Sărutul tău chiar visurilor mele
Ce le visez de viață fermecată
Le 'ntruchipează formele rebele.
O, lasă-mă să te sărut odată..

Vorbește-mi lin, pierdut, cu glas de inger,
Ridică-ți ochii blânzi pentr'o clipită,
Imbată-mi gândul, dulce arătare,
Revarsă-ți pacea sfântă, aromită.

Poveștile din mândrele tărîmuri
În suflet 'mi tresaltă în sărbătoare
Și orice gând lumesc, ca o nălucă
Se pierde în infinit, tresare, moare.

Te-aș asculta un veac, pierdut în vise,
Tu, dulce glas cu aripioară frântă,
Privește-mă în ochi și mă pricepe,
Vorbește-mi lin, pierdut cu gura-ți sfântă..

Mi-ai dat ca să citesc volumul,
Discret volum de poezii:

Cu visuri tainici de fecioară
Cu 'ntrezărite reverii.

De când am prins în mână cartea
Intregu-mi suflet renăscu
Intreagă viața mea, ca 'n farmec,
Senină, sfântă-mi apăru.

Căci strofele neprihănite
Și visurile-ți de fecioară
Mi-au readus simțiri trecute
Și idealu-mi de-odinioară.

Și-am plâns de sfântă bucurie.
Credeam, că mi-am pierdut viața,
Când să cunosc mi-ai dat că 'n pieptu-mi
Păstrat-am încă dimineața.

În apropierea ta 'mi uit ursita,
Privirea ta mă face să trăiesc.
Un bulgăre de aur mi-e clipita
Iar glasul tău un cânt sărbătorec.

Când ochii ți-i deschizi răsare un soare,
Pe buza ta iubirea-i la zenit.
Așa te vreau, în veci surizătoare,
Senină, sfântă, făr' de asfințit.

Poezii în proză.

Un cântec

De câteori mă apucă dor de casă, de părinți,
de câmpurile noastre, de munții noștri, de Ar-
dealul îndepărtat, alerg într'un restaurant unde
cântă o muzică țigănească. Sunt țigani din Sudul

îmbrâncesc cu ungerii puțin mai la vale, îl iau pe dl Vaida din dos, îl împing și îl scot așa cu puterea dintre scaune.

Somogyi văzând că nici el, nici ceata lui, nu poate străbate de români pe dinaintea, sare pe scaune și voiește a se repezi la Vaida, care în acest timp împins de ceilalți val al patruzecișioptiștilor ajunsese la ușă. Dl protopop Popovici, pe cât de blând altădată pe atât de hotărât acum, îl prinde pe Somogyi de subsuori și-l ține pe loc.

Stai!

Și stă bietul Somogyi. N'are ce face. Cu toate că ambiția patriotică l'ar împinge să dea înainte.

Somogyi se svârcolește să scape din situația asta și vrea să se arunce din nou spre Vaida.

Acum sare lângă el Maniu și-l prinde de braț.

Dar vine năvala din amândouă părțile și rupe ceata mică a românilor, împingând pe dnii Maniu Vaida spre coridor. Ceialalți români sunt oprți pe o clipă în învălmășeala din sală îmbrâncindu-se cu cei rămași înlăuntru.

Năvala patruzecișioptiștilor se îndeasă și se împinge spre uși, ducându-i pe naționaliști aproape pe sus, prin forța maselor.

Dl Vaida este împins înainte. Dl Maniu îi stă alături.

Vitejii își dau ordin unii altora: — Să nu-l atingeți! Nimeni să nu-l atingă! Numai să-l scoatem frumusețea afară.

Numai înjurăturile curg ploaie.

Un priculiciu pe cât de mărunț, pe atât de guraliv, notarul Ráth Endre, nu se des-

Ungariei, din Bănat. Vorbesc între ei românește și sârbește, au fețele negre, dinții mari, albi, ochi cu albul lucitor și cântă, cântă de te crezi pe altă lume.

Când bagă de seamă, că am venit încep câte un cântec românesc. Înțelegeți ce vrea să zică un cântec în străini? Puteți să pricepeți tot farmecul acestor note duioase, smulse din inimă?

Îmi plec capul pe palmă și rămân pironit locului. Lumea străină nu mă ia în seamă. Nemțoaicele bat taciul muzicii, lor necunoscute și vorbesc mai aprins ca de obicei. Eu sunt cu gândul acasă.

Văd sate, văd orașele ascunse 'n verdele pădurilor și 'n galbenul lanurilor de grâu. Simt parcă o boare fermecată, care-mi adie fruntea. Văd slujbe de Duminecă prin bisericuțe vechi ca vremea, văd poporul adunat înaintea altarelor, cu smerenie. Zăresc pe poștașul satului cum înoată prin omăt cu traista 'n spinare. Aud zurgălăi. Vine părintele din satul vecin să ne vadă. De departe aud un râs argințiu — e »fata popii«, care a dat pe sărbători acasă.

După tactul cântecului nostru, primesc amintirile și gândurile mele culoare azurie sau posomorită.

De este câte o horă sprintenă mă înveselesc, văd părechile, stau să dau mâna, să intru în horă cu ele. De este glasul tânguios al ciobanului, ce și-a pierdut oile — căci și asta o știu faraonii mei să o »zică de minune« — mă gândesc la sbuciumul neamului întreg. Veni-va oare vreodată și aria veselă, cu care se încheie »cântecul ciobanului«, și pe seama noastră?

Și simt întreagă singurătatea, întreagă pofta de viață a neamului meu, presimțesc luptele grele, cari le va mai avea să le ducă.

Câte odată tresar viorile de niște accente sârbatorești. Se cântă »Deșteaptă-te Române«. Mă prind cu lacrimi în ochi. Nu mi-e rușine — o, nu. Sunt lacrimi adevărate, sfințite de dragostea de neam.

Și de aici, de departe, slăvesc clipita, în care m'am născut român.

I. M.

lipește de lângă Vaida, chipu că îi ține gardă.

Îi ține gardă și injură. Îl injură pe Vaida pe români, pe Dumnezeu...

Asta merge așa, până la scară: Vaida și Maniu înainte. Indărăt convoiul, vre-o sută deputați patruzecișioptiști.

Un prietin îi aduce o trăsură dlui Vaida care pleacă însoțit de dl Maniu.

*

E de remarcat, că poporalii și constituționalii s'au ținut în absolută liniște sub întreg incidentul, pe când altădată se întreceau și ei în »patriotism« cu patruzecișioptiștii. Ba aveau chiar ambiții de a-i pune în umbră pe patruzecișioptiști.

Toată daravera a dovedit că era pusă la cale.

Un deputat maghiar spunea, că l-a auzit pe Wekerle, când a ieșit din sală, după convorbirea cu Vaida, cum li-a zis unor deputați:

— Dobjátok ki ezt az oláhot! (Dați-l afară pe valahul acesta!)

Din dările de seamă ce am publicat și cari sunt confirmate și de presa maghiară, reiese că guvernul a dat cu socoteala, ba chiar a știut despre ce au de gând să facă deputații kossuthiști împotriva lui dr. Al. Vaida. A știut și n'a făcut nimic pentru a împiedeca această rușine și înjosire a parlamentarismului, această insultă adusă întreg neamului românesc.

Să ținem bine în minte!

O convorbire care nu credem că s'a petrecut întocmai! Presa maghiară publică adevărată o declarație a dlui dr. T. Mihali, președintele clubului naționalităților, care amărât de scandalul de ieri, ar fi spus unui ziarist unger că dacă asta așa merge, deputații români probabil își vor depune mandatele.

Plăcerea aceasta credem că nu o vor face-o deputații noștri, haitei care tocmai la asta țintește cu mizerabila campanie. Nici nu credem că a zis asta dl Mihali, pe care-l știm mult mai bun român, decât să părăsească lupta când mai ales trebuie a se dovedi bărbăția.

*

Contele Tisza și Hieronymi au fost absolvați la dorința expresă a lui Wekerle, de sub orice răspundere în chestia celor 550 mii coroane. Cazul nu mai necesitează nici un comentariu. Ne mirăm însă, de ce s'au mai sulevat păcatele vechi, dacă și cele nouă sunt la fel.

*

Discuțiuni zădărnice. Ministrul Wekerle intenționează, ca să câștige titlul de consilier de curte și pentru cei cinci viceprezidenți ai partidului kossuthist: Ugron, Hoitsy, Barabás, Batthyányi și Toth, precum și pentru Leszkay, majordomul camerei. Apponyi însă a fost împotriva acestui plan. Astfel viceprezidenții camerei nu vor fi făcuți consilieri intimi. Cel puțin de formă au voit să emancipeze partidul de curtea vieneză.

Din România.

Familia Regală la Căldărușani. MM. LL. Regele și Regina, AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Prințesa Maria, împreună cu Principele Carol și Prințesa Elisabeta au pornit Duminecă cu automobilul la mănăstirea Căldărușani.

Au trecut prin satele Colentina, Ștefănești, Dascălu-Creața, Grecii-Grădiștea și au ajuns la intrarea mănăstirii.

În sunetul clopotelor au fost întâmpinați de fostul mitropolit Ghenadie, înconjurat de cler și soborul mănăstirii.

După oficierea serviciului divin arhiereul Ghenadie a ținut o cuvântare apoi corul a intonat »Mulți ani trăiască«.

Suveranii au vizitat starea, arhondăricul rămânând încântați de restaurarea făcută de fostul mitropolit Ghenadie.

La orele 7 familia regală a pornit prin satele Bojdani, Lipia, Gruiu, Turbați și Ciolpani, ieșind în șoseaua națională la Țigănești.

S'au oprit în toate satele interesându-se în de aproape de tot.

La orele 9 seara, au pornit spre București.

*

Decorație. Sultanul a conferit dlui Dimit. Sturdza, prim-ministru și ministru de externe, marea cordon al ordinului »Medjidiei« în briliante.

*

Administratorii financiari din întreaga țară au început a înainta ministrului de finanțe rapoartele cu privire la evaluarea pagubelor suferite de arendași și proprietari pe urma răscoalilor țărănești.

*

Alegere. Joi a avut loc la Universitatea din București, după cum se știe, alegerea unui senator. A fost proclamat ales dl T. Maiorescu cu 45 voturi. D. C. Dimitrescu-Iași, rectorul Universității, a întrunit 38 voturi. Din 88 profesori au votat numai 84. Un vot a fost anulat. În aceeași zi s'a ales la Iași profesorul universitar (conservator) P. Müssir.

*

Membrii sf. Sinod vor semna zilele acestea două scrieri pastorale, cari au fost discutate și votate în cursul sesiunii de primăvară, adresate binecredincioșilor fii ai bisericii ortodoxe din România. Cea dintâi scrisoare este relativă la sărbătorile păgânești, cari se țin de ortodoxi până acuma, pentruca pe viitor să nu se mai țină, iar cealaltă relativă la hrană mai substanțială pentru cei suferinzi, în orice vreme a anului și mai cu seamă în timpul posturilor.

Cazul Vaida și presa maghiară.

Întreagă presa maghiară ține, să constate, că prezentarea deputatului Vaida în Cameră a fost de mai înainte plănuită, ca să provoace scandal în parlamentul maghiar în ajunul încoronării.

Tot așa de bine însă se poate presupune — ceea ce e și foarte plausibil — că Vaida și-a închipuit, că furia și șovinismul patrioților se va calma cel puțin în preajma regelui și a jubileului de 40 ani dela încoronarea lui și se vor obține de-a face de rușine parlamentul și parlamentarismul maghiar. Dar presupunerea lui Vaida a dat greș. Acest greș însă nu e în defavorul nostru, ci în cel mai propriu defavor al lor. S'a dovedit, că nici în asemenea momente nu sunt stăpâni pe ei înșiși.

Se năzuește în același timp presa coaliției să scoată în relief împrejurarea, că Vaida s'a depărtat din Cameră neatins de mâna celor infurși. Atâta ar mai fi trebuit. N'a mai lipsit decât bătaia, ca preludiul jubileului de azi să fi fost la înălțimea Camerei.

În cele următoare reasumăm comentarele cu cari presa maghiară a însoțit acest rușinos incident în analele parlamentarismului Ungariei.

»Magyarország« își începe astfel articolul prim:

»Deputatul Alexandru Vaida nu de mult a înzultat de moarte națiunea maghiară. Gravitatea păcatului său o potentează faptul, că a comis înzulta în mod josnic, pe din dos, când a furșiat în ziarul camerei versurile cari necinstesc națiunea noastră, pe cari nici nu le-a cetit, ori le-a cetit atât de încet, de nu le-a auzit nime.«

Și încă ce sgomotos. Palatul parlamentului l-au înșos drept **cârcimă zidită din marmură.**

O mare ceartă a patrioților excelenți a năvălit asupra deputatului naționalist Alexandru Vaida; și cu puterea, în mijlocul injurărilor triviale l-au aruncat din sala parlamentului, apoi mergând după el, l-au scos de pe culoare, până jos în stradă.

Acum o să ia cunoștință întreaga lume cultă de sărbarea jubilară a statului ungar. Telegraful și telefonul o să ducă în toate cinci părțile lumii știrea că cine-i adevărat voinic în cârcima asta.

Cu câtă demnitate, așa zicând cu distincțiunea regală, au primit ieri seara muncitorii pe regele care sosește la noi să serbeze. Azi domniile legiuitorilor au deschis sărbarea jubileului cu un scandal ce va uimi lumea întreagă.

»Magyar Hirlap«, organul contelui Andrássy, aducând fotografia bine reușită a lui Vaida, se mulțumește să dea pe larg incidentul de ieri fără a-l comenta. Il introduce cu cuvintele:

»Azi a produs în cameră mare agitație apariția neașteptată a lui Alexandru Vaida, celce a furișat în ziar versuri vătămătoare pentru națiunea maghiară«.

»Népszava« scrie:

»Cine a asistat azi la debaterile din parlament, a primit impresia că pe lângă căpățina goală, cea mai bună calificare a deputatului maghiar este îndrăzneala de bandit și puterea musculară a acrobatului dela circ. »Debaterea« parlamentară s'a petrecut în spiritul bicicașilor (asta nu se poate altfel traduce! Trad.) beți dela Somogy (porcari vestiți. Trad.)...

Termină:

»Iar cine știe că se duce între câni cari mușcă și nu duce cu sine bătă, el va fi de vină dacă va fi mușcat!«

»Pesti Napló« se ocupă în al doilea articol — un articol destul de moderat — cu incidentul Vaida.

Constată că mânia deputaților a căzut asupra lui Vaida, iar mânia nu e niciodată înțeleaptă, dar de multe ori justă.

»Deputatul Vaida s'a convins astăzi cu amar, că paciența maghiară, cum se schimbă în pornire îngrozitoare, dacă e pusă la probă cu necinstirea sfințeniei naționale... Vaida n'ar fi trebuit să-și facă apariția încă multă vreme în sala de ședințe a camerei. Ar fi trebuit să aștepte, până ce pornirea pătimașă ar fi fost îmblânzită din partea rațiunii«.

Ceeace ar însemna vr'o doi, trei ani.

»Vaida se poate prezenta ori când în cameră pe baza dreptului, cel are. Ne și doare vătămarea acestui drept. Dar însuș Vaida a recunoscut că dreptul acesta nu-i compete încă mult timp (!?)«.

Să fi așteptat până la toamnă, căci până atunci, cum e vorba, curge multă apă pe Dunăre și asupra mâniei ar fi putut ajunge stăpână logica, cum zice articolul într'alt loc.

Numai cât Vaida nu e vinovat cu nimic, dacă patima meșteșugită a lui d'alde Horváth, Somogyi et tuti fruttii e de o atât de lungă durată.

Din străinătate.

Italia.

Giornale d'Italia se ocupă cu poziția Italiei față cu conferința de pace dela Haga și în legătură cu aceasta ziarul atrage atențiunea asupra observațiilor sale, conform cărora Tripla alianță este pentru Italia cel mai bun mijloc de a susține pacea și pentru o înțelegere intimă în viitor cu monarhia austro-ungară. Tripla alianță nu exclude prietenia Italiei cu Franța și cu Anglia, puterea ei însă residă cu deosebire în împrejurarea condiționată, că aliații ei nu se poartă dușmănește cu puterile amintite, ci se încred reciproc. Conform ziarului menționat încrederea aliaților față cu Italia lasă ceva de dorit, cu toate

că declarații oficiale dementază acest lucru. E posibil de crezut, că diplomația italiană după Aguiras se ferește de greșeli, și cu toate acestea a pornit din nou pe drum greșit. A fost o greșală declarațiunea din 14 Iunie 1906 a lui Tittoni că va sprijini proiectul de desarmare al Angliei. Dar și mai mare greșală a fost, că și după vorbirea lui Bülow s'a ținut de această declarație a lui. Urmările acestui lucru s'au și ivit ici-colo.

Portugalia.

Sc desminte din partea consulului portugez din Viena, contele Paraty, svonul tendențios, că în Portugalia ar fi izbucnit o criză a dinastiei. Situația în țară, adevărat, e anormală, dar nici vorbă nu e, că tronul ar fi în pericol. — Toți reprezentanții din străinătate ai diplomației portugeze au fost avizați din partea guvernului din Lisabona, că în țară e liniște deplină. Ordinațiunile administrative ale guvernului sunt întâmpinate cu simpatie din partea populației, care e cu deplină încredere față de guvern.

Izbucnirea revoluțiunii nu este imposibilă, conform unei informațiuni a lui »Daily Express«. Politica regelui și a guvernului a produs o situație cât se poate de neliniștită.

Franța.

Pichon, ministrul externelor franceze, a vorbit la ședința de ieri a Camerei în favorul păcii universale, declarând, că Franța este învoită să pertracteze la conferința dela Haga în chestia desarmării.

Vizita ziaristilor englezi în Danemarca.

Scopul ei. După opt zile de plimbare și banchete politice prin Germania dela Bremen până la Berlin, și d'acolo până la Dresda, 45 de ziaristi englezi s'au abătut prin Danemarca. Vizita aceasta are un scop politic, acela d'a consolida și mai tare legăturile de simpatie dintre cele două națiuni. Raporturile dintre Germania și Anglia, chiar dela popor sunt numai superficial bune, în fond însă ele sunt extrem de încordate.

Ce contribuie încă la bunele raporturi de adâncă simpatie între Anglia și Danemarca, e nu numai faptul, că regina Angliei este o princesă de Danemarca, dar și marele contact comercial ce există între cele două țări. Astfel Anglia cumpără de 200 de milioane cor. numai unt din Danemarca.

Afară de chestiile comerciale, mai urmăresc cele două națiuni și mari interese politice, de ordin internațional, ce rezultă din situațiunea geografică a Danemarcei. Se știe cât se străduiește Germania ca Marea de est să fie considerată ca o mare închisă. Ideea aceasta o împărtășesc și câțiva diplomați englezi și francezi. Un diplomat străin a zis la Copenhaga unui publicist: »Dardanelele s'au mutat acum dela Constantinopole la Copenhaga«. Cu alte cuvinte aceasta ar însemna neutralitatea Danemarcei.

În Franța și în Anglia guvernele nu prea vor să creadă în dispozițiunile neutrale ale guvernului danez, ce inclină puțin spre Germania, cu care a încheiat, anul acesta, o »Alianță de neutralitate danezo-germană« ce nu e deloc populară în Danemarca.

Deoparte sub presiunea nemulțumirii poporului, de altă parte știindu-se de aproape supravegheat de Anglia, guvernul danez a declarat în repetite rânduri că Danemarca este și va rămâne strict neutrală și independentă de orice influență germană. Guvernul englez nu s'a mulțumit cu declarațiile guvernului danez date în ziare și atunci însuș ministrul de externe danez, contele Raben, s'a dus la Londra în persoană. Rezultatul acestei vizite va fi că regele Eduard va veni la Copenhaga în luna Iunie a. c.

Danezii sunt foarte încântați de această vizită anunțată, căci probează că regele Eduard nu mai

are nici o bănuilă de o infeodare a guvernului danez la Germania.

În condițiunile acestea vizita prealabilă a ziaristilor englezi e considerată ca premergătoare vizitei regale.

Ziaristilor englezi li-se va demonstra ad oculos, cât e de pacifică Danemarca, dacă nu pentru alt motiv, cel puțin pentru complecta ei impotență militară.

Sociale.

Să ne reformăm!

II.

Poporul nostru muncește mult, foarte mult, dar irațional. Noi, cărturarii, am voi să muncim cât mai puțin și să exploatăm puținul acesta în cel mai rațional mod.

Nu munca ne preocupă, nu rezultatele pozitive, pe cari ar trebui să le obținem sunt motorii acțiunii noastre, ci mijloacele, prin cari putem ajunge cu mai puțină trudă la câștiguri materiale și morale cât mai mari.

S'a spus, nu fără dreptate, că trăim într'o epocă de tranziție și pe deasupra e știut, că suntem popor cu fire poetică. Destule motive acestea, ca să explicăm zăpăceala, în care ne găsim.

Cauza principală a tuturor relelor este însă împrejurarea, că nu facem aproape nimic, ori facem cel puțin de o mie de ori mai puțin, decât am fi datori și am putea face. Nu știm să ne împărțim munca și nu suntem învățați să fim stăruitori pe lângă lucrul, de care ne-am apucat, nu știm să fim productivi.

Am vrea să fim cu toții domni, toți am vrea să conducem. Suntem ce-i drept din vița lui Traian, strănepoți de oameni mari, dar asta încă nu înseamnă nimic, dacă nu suntem și noi mari, vrednici de strămoșii timpurilor trecute.

Ne lipsește simțul practic. Asta fiindcă suntem poetici. Și suntem poetici ca toate popoarele la începutul vieții, în copilăria lor.

Ne trăim încă tot copilăria, deși existăm de aproape două mii de ani. Acesta e adevărul. Că n'am crescut, nu ne-am dezvoltat, nu suntem noi de vină. Aceasta ne e o puternică scuză. Din această împrejurare se explică multe cusururi ale noastre, aproape toate.

Dar deși ne trăim încă anii copilăriei, avem capabilitatea de-a ne crește înșiși și prin urmare și datorința de-a ne crește corect din toate punctele de vedere. Avem prilejul de-a experia noi înșine și de-a învăța și din pildele altora, cum trebuie întocmită viața socială, ca organismul să funcționeze și să obțină rezultatele necesare spre propășire, spre bine și fericire.

Și știm, că în ziua de azi, în veacul electricității și al luminilor, dezvoltarea popoarelor se face cu pași uriași. Așa, că dacă ne-a fost copilăria atât de îndelungată, mâne poimâne vom trece de ea, deși trăim aievea abia numai de un jumătate de veac.

Și întrebarea e, dacă ne va găsi pregătiți timpul maturității, care trebuie să vie, căci o pretind împrejurările și vecinii, cari ne înconjoară nu cu gânduri prea prietenești.

În vederea maturității sociale, pe care o reclamă vremile actuale, suntem datori să ne reformăm fiecare în parte și cu toții împreună, atât în cele interne, cât în cele externe.

Fiecare își poate da bine seama de bunele reforme de urgență, care trebuiesc introduse în viața noastră socială. Nu le amintesc, căci ar trebui să scriu mult de tot, fără a face vr'un serviciu cauzei.

Una însă totuș o amintesc: să vorbim mai puțin, să facem mai puțină paradă de vorbe, iar în schimb să muncim mai mult, să producem fiecare acolo unde suntem: la plug, la meșteșug, în cancelarii, la altar, în școală — și mai ales în școala publică a neamului nostru.

Să mai lăsăm din certuri și ambițiuni personale și să ne străduim cu toții a înțelege, că nu suntem numai indivizi singuratici, cari avem să

La boala «VÂNĂ de AUR», diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul «ZERO», căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare. Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere.

ZERO

La întrebuințare e mai ieftin decât hârtia. Ori unde se poate căpăta.

„ZERO“ e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52

ne vedem de daraverile particulare, ci suntem în acelaș timp și factorii unei mari familii, unui neam, a cărui bunăstare morală și materială depinde numai de *conlucrarea armonică* a noastră a tuturor.

Reforma noastră socială, pe lângă toate scaderile, de cari abundăm, se poate face cu multă ușurință, tocmai pentru că suntem sentimentali, impresionisți. Un exemplu ne face să tresărim, să ne recunoaștem greșeala, ne captivează.

Exemple ne trebuie așadar, exemple bune, ca să ne reformăm.

Iar un neam atât de mare va avea desigur destui bărbați aleși, cari să premeargă cu aceste exemple edificatoare și reformatoare.

Aștept cu multă încredere aceste exemple regeneratoare chiar și eu, cel mai mare

Nereformat.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 8 Iunie n. 1907

— **Constatăm** că ungurii din Arad nu sunt de loc în voie de a serbă. Aseară pe întreaga stradă mare n'a fost iluminată o singură fereastră, ci numai pe strada Frumoasă, locuită de ovari, s'a iluminat.

E cert, că ungurii nu sunt încântați de constituționalismul dat lor de Francisc Iosif I... Ei se în-suflețesc numai la serbările kossuthiste.

— **In catedrala română din Arad** s'a slujit azi marea doxologie, în amintirea împlinirii a patruzeci ani dela încoronarea M. Sale. A servit P. C. Sa protosințelul R. Ciorogariu, azistat de preoții G. Bodea și Tr. Vățian și diaconii dr. I. Suciș și dr. T. Boțș.

P. C. Sa părintele protosințel Ciorogariu a ținut și o predică ocazională pătrunzătoare și la înalt nivel istoric și cultural.

— **Wekerle** a fost primit ieri în audiență din partea regelui.

— **Un inspector harnic**, scriu zărele locale că este dl Varjassy Árpád, inspectorul regesc al școalelor din comitatul Aradului. Și știți de ce îl laudă? Pentru că nu trece prilej fără să raporteze că în școlile române nu se învață cu destulă sârguință — ungurește.

Acum iar a raportat că nu e îndestulit ca succesul muncii învățătorilor din Dezna, Hodoș, Bărzava și Milova, cât despre cel din Gurba (Ion Halmagian), zice că nu-și bate capul de loc cu propunerea limbei maghiare.

Să știe numai băieții scrie și ceti în limba lor maternă, și ar fi destul! Pe Hermann Gyula din Galșa l-a propus să fie recompensat cu 100 coroane, pentru că a dovedit progres în ce privește — limba maghiară. De, și o sută coroane sunt bune la — clubul de »alsós«!

— **Sedințele camerei** vor fi prelungite din nou cu o oră, ca astfel să se poată mai ușor suprima obstrucția croaților.

— **Noii consilieri intimi** vor depune jurământul Luni. Tot atunci va depune jurământul și noul episcop al Cașoviei, Fischer-Colbrie.

— **Convenire colegială.** Colegii, cari au depus examenul de maturitate la gimnaziul român din Blaj în anul 1897 — conform dorinței majorității — sunt invitați prin aceasta la convenirea colegială de 10 ani, ce o vom avea la 28 Iunie n. a. c. în Blaj, Blaj, la 5 Iunie 1907. *Flaviu C. Damșa*, profesor.

— **Muștele columbace**, dupăcum ni-se anunță din mai multe părți, au pierit cu totul în urma ploilor din zilele trecute.

— **Cununie.** Azi înainte de amiază, la orele 11, s'a celebrat în catedrala din Arad cununia d-șoarei Valeria Lazar, fiica d-nei Hermina Lazar, văduva mult regretatului nostru amic G. Lazar, — cu dl dr. Ioan Pap, candidat de avocat. Nuni au fost d-na Iovanca dr. I. Nemet și dl G. Crețu. Actul cununiei a fost celebrat de P. C. Sa protosințelul R. Ciorogariu azistat de diaconul dr. I. Suciș. Adresăm tinerilor miri sincere felicitări.

— **Imbărbătare și felicitare.** Dl dr. Vaida a primit următoarea telegramă din Viena:

»*Vandalismul asiatic* va umplea cu greutate întreaga lumea civilizată. *Suntem mândri de tine.* Inima și cugetul nostru e cu tine. *Te felicităm și rugăm să continui lupta nobilă pentru sfânta libertate a poporului nostru.*» *Colonia română din Viena.*

— **Activitatea Dumei în cifre** »*Novoje Wremja*« a ținut să arete în cifre activitatea Dumei și rezultatul e următorul:

Duma ținut 29 de ședințe publice și două secrete. Oratorul cel mai vorbăreț în ședințele publice a fost democratul socialist Alexenski, care a luat cuvântul de 57 ori; după el vine în oratoromanie Krupenski cu 37 de discursuri, contele Bobrenski cu 35, Purișchevici cu 34 și Rodicev cu 30 de discursuri.

În total 180 de oratori au apărut la tribună de 818 ori; 328 de deputați n'au luat de loc cuvântul.

Oratorii cei mai vorbăreți și prolixi sunt în dreaptă. Monarhiștii au luat cuvântul de 106 de ori.

S'au prezentat 24 de proiecte de lege din partea diferitelor ministere, din cari nu s'au primit de Dumă decât unul, acela al recrutării și care e sancționat de Țar.

— **Călătoria în jurul lumii în 50 de zile.** Jules Verne l-a plimbat pe Phileas Fogg în jurul lumii în 80 de zile.

Nelly Bly, cunoscutul ziarist american, acum însurat cu o americană milionară, a călătorit — în realitate, nu în roman — în jurul pământului în 63 de zile, iar George Francis Train a făcut ocolul lumii în 61 de zile.

Revista »*Railroad Mans Magazine*« calculează însă că se poate călători în jurul lumii în 50 de zile și, la rigoare numai chiar în 48 de zile, cu o cheltuială de 146 lire sterline.

D. Mortimer E. Clarke, autorul articolului stabilește următorul itinerar:

Dela New-York până la Cherbourg (cu vaporul): 5 zile; dela Cherbourg la Paris (cu trenul): 7 ore; dela Paris la Petersburg (cu trenul): 2 zile și 6 ore; dela Petersburg la Moscova: 12 ore; dela Moscova până la Irkutsk (cu trenul): 12 zile; dela Irkutsk până la Wladivostok (cu trenul): 5 zile; dela Wladivostok până la Kobe (cu vaporul): 3 zile; dela Kobe până la Yokohama (cu trenul): 11 ore; dela Yokohama până la Seattle (cu vaporul): 12 zile; dela Seattle până la New-York (cu trenul): 5 zile.

Socotind pentru așteptări patru zile și jumătate avem în total 50 de zile.

— **Promoție.** Azi la orele 12 se promovează de doctor în științele filozofice în aula universității din Cluj dl *Petru Hectou de Brancovean*, cand. de profesor și teol. univ. abs.

Dorim succes!

— **Se caută medic român.** Pentru Toracul-Mic și Mare, comune megieșe, c'o populație de 8000 suflete, curate românești, și poate cele mai avute în Torontal, s'a scris concurs pentru postul de medic. Venitul anual este minimum 5000 coroane. Concursul s'a publicat în ziarul »*Torontal*«

din Nagybecskerek. Recursurile au a se înainta până în 20 Iunie 1907 la protopretorele Lowieser din Nagybecskerek. Fiind aceste 2 comune surori curat românești și aruncate la periferia românismului ni-s'ar recere s'avem un medic român, pe care l-am alege cu siguranță. — Ioan Popescu preot.

— **Perechea regală daneză** a călătorit în Anglia.

— **Caz de moarte.** Ni-se anunță, că dr. P. Hubian, fost medic cercual în comuna Toracul-mare (comit. Torontal) după un scurt dar grav morb în 20 Maiu a. c. n. în etate de 41 ani a răposat într'un sanatoriu în Budapesta. Odihnească în pace!

— **Reprezentanța gimnazială** (adunarea gen. a fondatorilor și susținătorilor gimnaziului) din Brad, și-a ținut Luni în 3 Iunie n. ședința sa anuală, care se ține totdeauna la praznicul sfinților Constantin și Elena, patronii gimnaziului. A fost mai bine cercetată ca în alți ani. Au venit 44 de membri ai reprezentanței (din 72). S'a dat samă despre starea gimnaziului și despre mișcarea pentru strângerea fondului de lipsă dacă ar fi a se întregi. Reprezentanța a declarat de membrii fondatori noi pe 70 de marinimoși cari au plătit taxa de câte 200 cor. în favorul gimnaziului, — afară de cei mulți cu sumele mai mărunte.

Dl profesor Traian Suciș, fost până aci provizor, a fost ales profesor ordinar definitiv.

Adunarea a decurs cu demnitate și a luat mai multe hotăriri în folosul așezământului pe care îl conduce.

— **Foc și apă.** Citim în »Țara Oltului«: În ziua de 30 Maiu a. c. la 12 ore din zi a izbucnit un foc teribil la curtea erariului din Mândra, numită »curtea de pe Măgură«. A ars un șopron pentru nutreț, și un grajd în care se țineau boii de jug și taurii de vacă pinzgau. Focul s'a iscat din negrija unor copii, cari se zice că s'ar fi jucat prin șopronul de nutreț. În timp aproape de 3 ore s'a nimicit total și posibil, că s'ar fi aprins și grajdul vecin, dacă nu ar fi venit o ploaie mare, care a mai stămpărat căldura focului. Paguba se urcă cam la vr'o 30.000 cor. Nu putem din destul a atrage atențiunea părinților, ca de copii lor să îngrijească pe timpul verii, că astfel de cazuri au săracit comune întregi. Tot în ziua aceea pe la 2 ore s'a descărcat asupra hotarului și comunei Mândra o ploaie cu grindină de mărimea nucilor venind de către munte, a nimicit total legumele din grădinile oamenilor, și jumătate din hotarul cu cucuruzele și cu holdele le-a nimicit cu desăvârșire. Spun bătrânii, că încă o grindină așa mare nu au mai văzut. Atâta grindină a căzut, încât și în ziua următoare pe la amiază mai vedeai. Apele mai alea valea Mândrii a inundat fânațele și comuna întreagă.

— **In Arad**, strada Forray în palatul contelui Nădasdy, orologierul și juvrajul Zinner Vilms vinde tot felul de oroloage și juvaerice.

— Au sosit bijuteriile de moda cea mai răspândită. Mare asortiment de tacămuri de argint. Oroloage de buzunare de aur, argint și oțel. Un departament separat se găsește fabricațiuni de argint china de prima calitate. Gallert S. és fia, Arad, Piața Andrásy nr. 22.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundent asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cantolarie, cele mai nouă bucași musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

— »Nu mai e« pipă cu băgău, invenire de nicotină, fum de tutun puturos. Să folosim cântășul totdeauna curat, lungimea 65 cm. 3 cor. în loc 45 cm. lung. 2 cor. Tigaretă dela 90 bani. Tevele de ciubuc se fabrică la comandă. Pipă de vânat noutate 3 cor. Se trimite ori-unde cu rambursă din partea lui Horváth Florián, Budapesta, Ráday-utca 14.

◆◆ SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ◆◆

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâni străine. Cine vrea să se convingă depre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela *Schöner Samu*, juvaeriu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr., un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus. Catalog gratuit și franco.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Sărbare jubilară.

Budapesta, 8 Iunie. Sărbarea jubileului de încoronare s'a început dimineața, prin Te-Deum în biserica lui Mateiu, din Buda, care a început la orele 9 și jum., pontificând cardinalul de Agria, Samassa Josef, asistat de numărös cler. El a intrat în biserică între sunetele imnului »Ecce sacerdos magnus« și îndată după ce s'a îmbrăcat în ornate strălucite, urmat de suită a mers la ușa bisericeii să întimpine pe M. Sa, care sosește cu o mare suită, ș-a urmat arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron, arhiducesa Clotilda cu fiica sa Elisabeta, și mulți dignitari, între cari și ministrul de externe baronul Aerenal, primul mareșal Montenuovo.

M. Sa a ocupat loc pe o balustradă, numită regală.

Slujba divină a ținut o oră, după care M. Sa s'a întors la palat, unde a primit omagii și președinților celor două corpuri legiuitoare și apărătorilor capitalei.

După amiază a fost un dineu de 24 ta-cămuri.

În biserică numai cu bilet s'a putut intra, iar bilete n'au primit decât membrii camerelor și înalții demnitari de stat.

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De TEODOR FILIPESCU.

Partea a II-a.

XII.

(Urmare.)

La ost e o curte numită *Curtea Ienicerilor* cu plop (platanul) cel mare, pe lângă care se află mai nainte ienicerii, când se revoltau împotriva stăpânilor din palat. Lângă acest arbore se aflau capetele vezirilor, cari nu le erau după moarte. Spre ost în alta curte e palatul vechiu cu *Schatzhammer*.

După vizitarea muzeului am făcut excursiunea la *Kula*. Am plecat pe jos la *Gara centrală* și am scos bilete pentru *Iedi Kula*. Clasa II costă 3/2 piastri pentru dus și întors. *Gara centrală* din Sambul e aproape 100 metri lungă, construită în parte de marmoră, în stil mauric; între Bosfor sunt frumoase terase.

De la *Gara centrală* pleacă de trei ori pe săptămână câte un tren *Orient-Express* și în fiecare tren accelerează peste Adrianopole, Filipopol, Sofia și Belgrad la Viena. Afară de aceste trenuri mai sunt în fiecare zi peste 50 de *trenuri locale* a societății franceze (baron Hirsch) la Sv. Stefano. Trenurile acestor trenuri locale sunt: *Kum Kapu*, *Eni Kapu*, *Psamatia* și *Iedikule* în Sambul și *Sarai Makriköi*, Sv. Stefano și *Küçük-Cekmece* afară de Sambul. Trenul acesta nu e așa de frumos ca acel dela Haidarpașa.

Linia aceasta ferată trece lângă zidurile bizantine lângă școala de medicină, Serai burnu și se află tot de coasta Mării de Marmara.

Cășile lângă această linie de comunicație sunt construite de lemn și tinichele. În 20 minute ajunge trenul la *stațiunea Iedi Kule*. Aici ne coborâm din tren. *Iedi Kule* sau *Palatul cu șapte turnuri* e o clădire cinciunghiulară, acest palat a fost odată o cetate tare, și depositul tesaurului, după urmă penitenciar până în secolul trecut. Aici a fost decapitat domnul român Constantin Brâncoveanu cu fii săi, aici au sfârșit vieța mulți ambasadori străini, cari fură închiși în aceste turnuri. Aici fură închiși sultanii, pe cari i-au decapitat ienicerii, aici s'a stins vieța la atâția veziri ai imperiului otoman.

Ieșind prin poarta zidului afară de Sambul, începem vizitarea zidurilor orașului. Aceste ziduri din timpul lui Teodosius sunt compuse din două ziduri paralele; acel de către oraș e 15 metri înalt. Atunci vine un șanț de 20 metri lățime și un zid, care nu e înalt ca acel prim de către oraș. Șanțul se umplea odată cu apă; lungimea zidului dela Marea de Marmara până la Cornul de Aur e 6 și jumătate kilometri și are 120 de turnuri (cule) mari și alte cule mici, așa că la fiecare 50 m. vine un turn.

Lângă Marea de Marmara e turn înalt de marmoră numit *Mermer Cula*, ceva mai departe e *Turnul lui Romanus*. Atunci vine *Poarta Aurită* (Porta aurea, Porte Dorée) cu reliefuri frumoase, prin care intrau împărașii bizantini în oraș după învingeri.

Această poartă e acuma zidită. Poporul zice, că d'aceia ar fi un canal subteran până la sf. Sofia. Câțiva pași mai departe e *Ieni Kapu* (*Porta Rhei*) prin care am ieșit afară din Sambul. Între aceste două porți sunt două turnuri din cele șapte. Vis-à-vis de Ieni Kapu sunt grădini de legume, a grădinarilor Bulgari. Aici învârtesc caii morile cu roți ca se umple basinișle (de beton) cu apă, din care se adapă grădinile și viile.

Pentru ce nu lucră și poporul din Dobruđa pământul după sistemul acesta economic, și pentru ce nu se află și pe acolo pepiniera și o plantațiune ca aicea, fiind clima acolo mai priincioasă decât la Constantinopole?

Un sfert de oră mai departe către Cornul de Aur e poarta *Selimbria* cu două turnuri.

Vis-à-vis de această poartă e spitalul armenesc, iar la dreapta e spitalul grecesc, o clădire frumoasă. Ceva mai departe e mănăstirea grecească *Balâclă* și cimiterul turcesc. În acest cimitir se află mormântul satrapului *Ali-Pașa Tepeleni* dela Ianina care a pierdut cu albanezii săi orașele mari romane: *Moscopole*, *Nicolita* și *Gramosta*.

Mănăstirea Balâclă e bine cunoscută din istoria cuceririi Constantinopolei. Când au intrat turcii în oraș, un călugăr din această mănăstire frigea în tigare pești. Un alt călugăr a intrat în culnie și a strigat: »Orașul e cucerit«. La aceasta i-a răspuns bucătarul călugăr. »Voiu crede atunci, când acești pești vor sări din tigare în apă«. Se zice că acei pești săriră din tigare în aiuzmă, și că trăiesc și acuma. Călugării acestei mănăstiri arată acei (?) pești și dau credincioșilor picături de apă din fântâna aceea, iar poporul credincios el dăruiește pentru apa această miraculoasă cu bani. Grecii din Constantinopole vin la prima Vinere după Paști în amintirea acelei Vineri de Paști (29 Maiu 1453) când fu cucerită capitala de turci, și petrec ziua aceea la fântâna peștilor miraculoși.

Acest obicei l-au răspândit preoții grecești și la ortodox-orientalii din Bosnia, pe timpul domniei turcești, și e uzitat și acuma așa, că poporul merge în prima Vinere după Paști dimineața la un izvor, și se spală acolo, stropindu-se cu apă. Acest obicei se numește în Bosnia sărbarea *Vinerei orientale* (Istocni Petak).

Ceva mai departe către Cornul de aur se văd două porți în zidul bizantin. La un sfert de oră mai departe de aceste porți e *Poarta sf. Romanus* sau *Top Kapu* (Poarta tunului) unde a fost așezat tunul mare al sultanului Mehmed, cu care trăgeau în zid. Toată silința turcilor a intră pe aici în oraș fu înzadar, cu toate că au stricat mult acestui zid. Dar după ce au sosit turcii, cari întreviniră pe la palatul Vlahernilor, în spatele creștinilor, fu cucerită această poartă. Lângă această poartă se vede și acuma în zid două ghiulele din acel tun mare. În împrejurimea acestei porți locuiesc țigani. (Va urmă).

Dela judecătoria și tribunale.

Sentință aprobată. Se vestește din Trencsén: Curia regească a aprobat condamnarea la un an temniță și 400 coroane amendă în bani a naționalistului slavac *M. Albini*, judecat din partea procuraturii din Presburg, pentru niște articole, apărute în ziarul »Ludove Noviny«. Condamnatul a apelat la ministrul de justiție, ca amenda în bani, care ar fi să se detragă din cauțiunea foii, să i-se scsimbe în închisoare.

Economie.

Progresele României. Zilele acestea a fost primit în audiență de regele Carol I șeful statisticeii dela ministerul domeniilor, dl L. Colescu. D-sa a presintat M. Sale o lucrare foarte interesantă, în care se arată progresele realizate în România în cei 40 ani de domnie a regelui Carol I.

Iată câteva date din interesanta carte:

România a avut o poporație de

4,115.818 suflete în 1866

6,500.000 » » 1906

Terenul cultivat a fost de

2,250.000 hectare în 1866

5,420.000 » » 1906

Recolta totală a fost de

6,489.200 hectolitre în 1866

34,412.747 » » 1906

Producția petrolului

5915 tonne în 1866

496.870 » » 1906

Import:

71,429.206 franci în 1866

337,537.985 » » 1906

Export:

116,500.363 franci în 1866

457,101.394 » » 1906

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 7 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10:41—10:42
Secară pe Oct. 1907	8:73— 8:74
Orz pe Oct. 1907	7:05— 7:06
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:05— 6:06

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10:45—10:46
Secară pe Oct. 1907	8:74— 8:75
Orz pe Oct. 1907	7:08— 7:09
Ovăs pe Mai	— — —
Cucuruz pe Iulie 1907	6:04— 6:05

BIBLIOGRAFIE.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichin.

Mai fac și matrață de sârmă de oțel. Corespon- dență în limba maghiară, engleză, franceză și germană.

Anunț.

Sunt în etate de 25-ani, voiesc a mă căsători și caut o domnișoară din casă bună, să fie cultă, isteată și cu bani gata de 2 mii coroane. Eu sunt copil orfan, meseria mea e tâlpăritul și am avere în valoare de 2400 coroane. Ofertele sunt a se trimite la adresa :

N. N. Post-restante, Zám (Hunyad-m).

Concurs.

Abzicând alesul contabil, se escrie din nou concurs pentru ocuparea postului

de contabil

la »CIACOVANA« institut de credit și economii societate pe acții în Csákova, se escrie concurs cu condițiunile următoare:

1. Salar anual 1600 cor.
2. Locuință în natură în casele institutului, constătătoare din: 3 chilii, culină, cămară, pod, pivniță, în curte separată. Locuința se poate ocupa numai la 1 Iulie st. n. 1907, până atunci competiția de locuință va solvi-o institutul în bani.
3. Tantiema statutară.
4. Cei-ce doresc a reflecta la dobândirea acestui post, au să documenteze, că au absolvat școala comercială, că au prestat examenul de maturitate și că posed limba română, germană și maghiară perfect în vorbire și scriere; și că sunt capabili a compune independent bilanțul.

Rugărilor sunt a se adresa direcțiunei institutului »Ciacovana« în Csákova (Temesmegye) până **inclusiv 15 Iunie st. n. 1907.**

Numai cei cu praxă de bancă vor fi luați în considerație.

Noul ales are să-și ocupe postul **îndată** sau cel mult la **1 Iulie st. n. 1907.**

Alegerea va fi în **17 Iunie st. n. 1907.**

Dat în ședința plenară a direcțiunei, ținută în **3 Iunie st. n. 1907.**

Directiunea.

Anunț.

Se vinde prin parcelare 2500 iughere de pământ; cine dorește să cumpere ori în ce cantitate, să meargă în persoană la avocatul **Dr. George Roesin**, Nagy-Szalonta. — Pământul se poate lua în folosință în anul acesta.

Atenție!

O nouă descoperire.

Deoarece din cauza căldurilor de vară, după care și noaptea, nu putem suportă acoperemântul, foarte adeseori căpătăm dureri de foale din cauza răcelei, diaree și sgâr-ciurile de stomac periculoase, încât viața și sănătatea ne e expusă. S'a descoperit însă că brăul de stomac »Takáts« patentat, nu numai împedecă astfel de îmbolnăviri, ci chiar vindecă imediat orice fel de dureri de stomac, sgâr-ciuri, diaree, chiar dacă sunt învechite. Nu fiți dar ușuratici onorați cetitori, ci vi-l comandați imediat fiindcă sgâr-ciurile și durerile vin așa de repede încât nu avem timp să ni-l comandăm. Cine suferă de stomac face păcat contra lui însuși dacă-l neglijează.

Căci nu e numai o seducere ci e constatat pe cale medicală și dovedită prin scrisori de mulțămintă.

Pentru bărbați sau femei No. I, care se potrivește la cei mai mulți costă **3 cor. 40 fil.** II pentru staturi de tot mari **4 cor. 40 fil.**, după trimiterea acestei sume se va expediă porto franco (rambursa costă mai mult) din partea confecționatorului legal.

Imitația e interzisă:

Adresa: **Takáts Dániel, Nagyvárad,** Sorompó-utca nr. 2.

Cimbalmă

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimitând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta »ȘCOALA« de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-ă 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit

VARGA PÁL

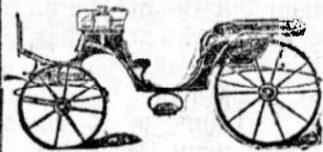
fabricant de cimbaimă și de mnzice
MAKÓ (casa proprie).

Ifj. Hodács János

Fondat la 1892 fabrică de trăsuri Telefon 439

Prima
abrica de
prăsuri de
de câmpie

Mare
magazin
stabil!

Szeged Orașul de sus, Str. Kistisza nr. 4. (Urmarea str. Maros).

Ladányi Ferenc

AURAR ȘI JUVELIER

Temesvár (Timișoara) Belváros
strada Jenő főherceg 11 (casa Koch).

Asortiment bogat

În articli de aur și argint și bijutării

în execuția cea mai modernă, cu prețuri moderate.

Atelier special pentru lucrări nouă și reparaturi, aurituri de unelte bisericești etc. etc.

Aur, argint și platină veche

se schimbă ori se cumpără cu prețul cel mai mare.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

Crema Regina curăță în timpul cel mai scurt față de orice caftă
Un borcan 1 cor. 40 fil.

Pudra Regina se recomanda ca cea mai bună dintre pudrele de față acum cunoscute. Se vind în culoare de roză și cremă. **O șcutulă 1 cor. 40 fil.**

Sapunul crema Regina este sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. **O bucată 70 fil.**

De vândut în laboratorul chemical al
Temesváry József, apotecar
SZEGED, Petöfi Sugár-utca
și la **Töök József, apotecar, Budapest**
Király utca.

Bogdarigós gyógyfürdő

(Băile minerale Bogdarigós)

Comitatul Timiș, pe linia Timișoara—Radna—Lippa la 7 Km. dela stația Charlottenburg. Stațiune telegrafică și de poștă pe terenul băilor. E consult să se comande mai dinainte trăsurile la gară. Băile prezintă situația lor e un loc excelent climateric și vilegiatură, precum și vindecător, apa are un efect bun pentru ischias, gută și rheumă, precum și la boalele de nervi, ș. a. cari prin ordinul ministerului de interne Nr. 39.445—1906 s'a introdus în rândul băilor vindecătoare. Medic permanent și farmacia

Bucătărie excelentă și odăi frumoase.

Lămuriri mai detaliate dă în Bogdarigós:

Vád. Rimmel Mátyásné,

și în Timișoara:

Nägele Antal, farmacist
Temesvár-Gyárvaros, Fő-utca nr. 44.

Telefon-nr. 322.

ca proprietari de băi.

Fondat la anul 1892.

KAULICH ETE

BUDAPEST

numai

Szervita

5, féle

demulteor

rat, cel mai

și mai pe

ateliu

de

CORSE

în care se

fecțiunează

sete reform

vătămător

nătății, în

drept, stom

il lasă liber

asa și sus

rea de pe

stringătoare

de foale și

șolduri, sa

toare de se

precum și

sete ortoped

după modu

centă și sa

pe lângă pe

moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru area măsurii așa în loc ca și în provincie se trimite tuit cu porto franco.

Zsellér Imre

Atelier artistic pentru specialitate de ferestre de biserică, pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbuitor de artă și de mozaic

Budapest, VI., Aréna-ut 124.

Pân' acum s'au făcut în atelierul meu ferestrele bisericilor romano-catolice din **Bács-Almás**, a celei din **Nickine**, din **Grediște**, **Bácskula** și **Bodajk**, a celei **greco-orientale** din **Ujvidék**, la cari mă provoc, ca și la parohii, cari au lucru distins din parte-mi.

Un talp bere de curte 8 cr.
O halbă bere de curte 13 cr.

Avis!

Avis!

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerintelor moderne. Din ziua aceasta voi avea cea mai excelentă bere de **Kőbánya** a primei societăți ungurești pe acții așa numită

BERE DE CURTE

apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor moderne.

Cu deosebită stimă: **Kánya Géza.**

Un talp bere de curte 8 cr.
O halbă bere de curte 13 cr.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă
de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Carol F. Jickeli

Sibiu („La coasa de aur“).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

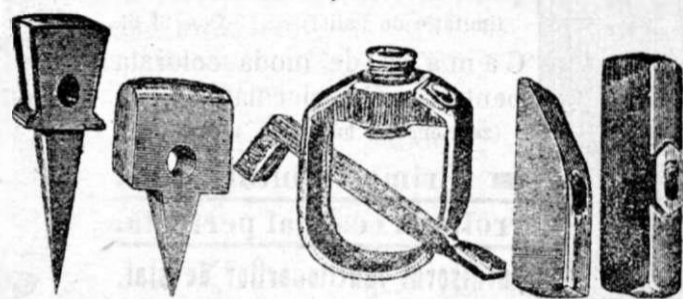
1 bucată: Cor. 1'60 1'60 1'60 2'— 2'—

Pentru fiecare bucata garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provezută cu semnul C. F. J. care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa această.

În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra.

La cerere primește fiecare gratuit și dacă nu comandă nimic revistele de folos comun edate de mine.

Nicovale pt. coase.

Forma fig. 2 3

1 buc. C. —'96 —'86

Țiitoare de coase.

Nr. 4 1 bucată

Cor. —'18

Ciocane pentru coase.

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame

1 buc. C. —'86 —'90

C. 1'—

telefon 545.

Adresa telegrafică: Reppmann, 4 rad.

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială:

ARAD, Weitzer János-u. 13

(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST

Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biuro în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Nu trebuie să comandați din Budapesta.

LIPP DEZSŐ

întreprindere de tocilarie ♦ GYŐR ♦ strada Kazinczy nr. 18.

Mare magazin de briciuri englezești de cea mai bună calitate, briceaguri de Sollingen, foarfece pentru cusut, croșetat, unghie, croit, păr și barbă. Mașini pentru tunsul părului și bărbii. Mașini automate de ras cu siguranță etc.

Primește tocilaria și ascuțirea tuturor obiectelor de mai sus pe lângă prețuri ieftine.

Pentru un nou brici garanță de un an!

Comande din provincia eșeptuesc prompt și la moment.

Canforii și medici au favoruri.

Antonie Karátsonyi

ARAD, Strada Hunyadi (colt).

La „Cănele negru”.

Telefon 441.

Telefon 441.

Recomandă
băcănia sa bine asortată

cu tot felul de mărfuri și anume:

● droguerie, specerie și coloniale.

Prețurile cele mai moderate.

Sprijiți pe comerciantul român!

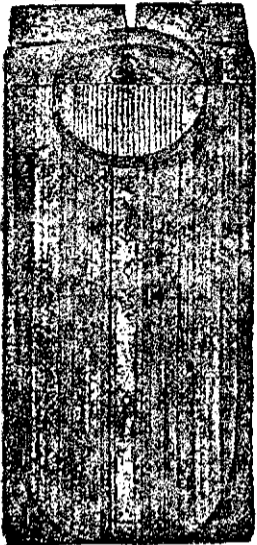
În vitrinele mele se pot vedea permanent noutățile de modă cea mai cu gust provizute cu prețurile cele mai concureabile.

Fondat la 1860

MUNZI. ARAD

Telefon de stat Nr. 213

Am noutăți surprinzătoare pălării pentru sezonul de toamnă

Cămașă

de modă colorată cu piept încrețit (imitație de batist) bucata 3 Cor. 30 fl.

Cămașă de modă colorată pentru turiști și călători (imitație de batist) . . . 3 Cor. 30 fl.

Cămașă de modă colorată pentru turiști și călători (zebră englez) bucata . . . 4 Cor. 40 fl.

Primes albituri după croitoria cea mai perfectă.

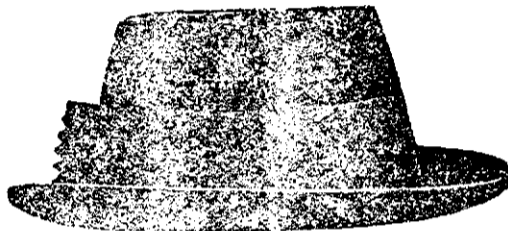
Furnizorul funcționarilor de stat.

prăvălie de pălării și modă de domni

Furnizorul corpului ofițeresc dela regimentului ces. regesc Nr. 33.

PĂLĂRII

se capătă în formele cele mai elegante și moderne.

Ciorapi de vară, cea mai bună împletitură.

Prețuri de reclamă:

3 părechi în ori-ce culoare 1 Cor. 50 fl.

3 părechi moderni cu dungi, în culori foarte frumoase 1 Cor. 80 fl.

3 părechi de mătăasă colorată 2 Cor. 20 fl.

3 părechi calitatea cea mai bună, cu dungi 2 Cor. 80 fl.

Pentru sezonul de vară!
Imene colorate, scurte,
bucata cor. 150, 2.

Cravate cele mai cu gust, în asortimentul cel mai bogat.

Fondat la 1846.

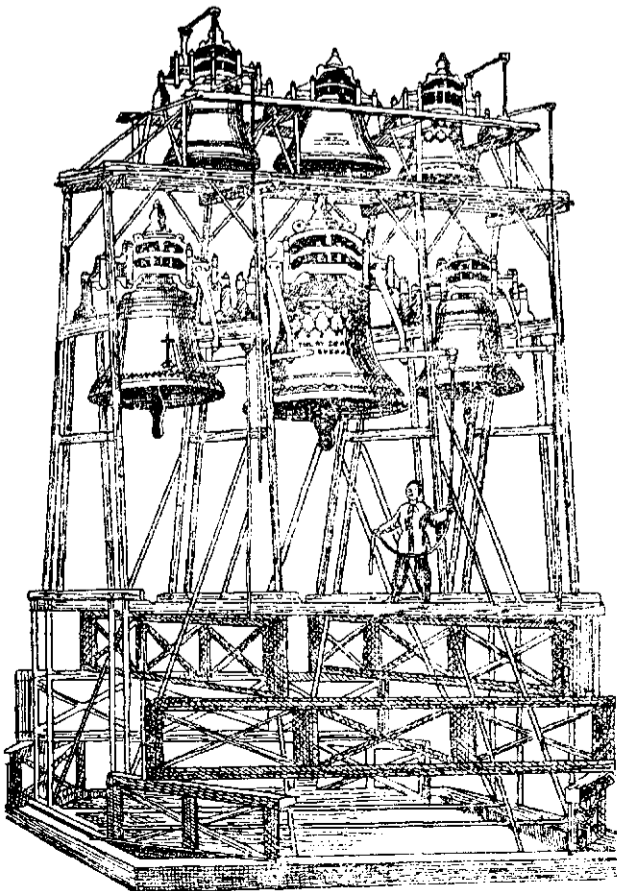
Telefon 25—37.

Pozdech József următor Thury Ferenc

Budapesta,

VI, Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică de instrumente muzicale de suflat, turnătorie de clopote și metale, făurărie și ajustărie de clopote cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

Gel mai bun și mai ieftin asortiment pentru curarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-române și sârbești, și anume:

odăjdii colorate și negre, acoperiminte, prapori mari, steaguri pentru biserici, candele, cruci, baldachin, ripide, icoane sfinte, icoane ruse și de tot felul, icoane istorice etc. etc.

În atelierul meu pregătesc cel mai bogat sortiment și morminte sfinte pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cele mai moderne pălării preotesti.

Haine pentru enii preoti, brăno și cămăfeco. Pregătesc bine și p vestiminte preotesti, căci am un croitor foarte iscusit. La dorință detașări și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că în serviti în modul cel mai bun, căci am numai materia de primă tate și cea mai bună: dar vând mai ieftin ca ori unde în alt Comandă esecut momentan în modul cel mai prompt și mai constant.

Catalog ilustrat trimite gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovics, Ujvidék
strada Duna, casa proprie.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d.e.: garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

În atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

P. T.

Atragem cu toată stima atenția stimaților economilor la articolele ce se capătă permanent în depositul nostru:

sare de vite (briquette) de tot plăcută vitelor la fins,

sămânță de lăptărie și trifoiu roșu garantată de curată de tortoțel.

Sămânță de napi de Quedlenburg

soluri: boabe galbene de oloiu, galbene de Oberndorf, roșiu de Mammuth, galbene de Eekendorf și sămânță de napi de zahăr.

Piatră mîiere de Aussig. — Raffia de prima calitate.

Pentru scopuri de sămănat;

sămânță veritabilă de bicău; ovăs, orz și cucuruz.

Din aceste din urmă ținem și pentru furagiu.

Pentru prășitorii de cai neintrecutul **Melasse »DERBY«.**

Toate aceste se capătă cu prețurile cele mai scăzute de zi și celor cari nu sunt membrii la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
ARAD, în colțul străzilor Boros Béni-tér și Verbőczy-utca.

An sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raseilor de 100 lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre, îndeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

Mașina de spălat cu
aburi („Teligöz“)
sistem **JOHN.**

Cea mai perfectă mașină de spălat a actualității!

În raport cu spălatul cu mîna, se economisesc 75% din timp, lucru, săpun, sodă apă și combustibil.

Rufe se cruță.

Aparat de spălat, fert, aburit și desinfectant totodată. Ocupă loc mic.

Garantie: se transportă pentru încercare fără nici un obligament.

Deposit stabil:

Póhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri se trimite la dorință.

E indispensabilă în ori ce casă.

Înștiințare!

Am onoare a atrage atențiunea onoratului public, că

am deschis și am arangeat din nou

► grădina mea ◀

din Micălaca de pe terenul nou.

Recomand în atențiunea onor. excursioniști mai ales bucătăria mea ungurească, mâncările calde și reci.

În zilele de lucru și Duminica în grădina cântă lăutari din Arad excelenți.

Popicăria din nou renovată.

În localul meu plăcut, familiar servesc onor. vizitatori cele mai bune vinuri de deal și bere proaspătă din ghietărie cu prețurile cele mai ieftine și prompt.

Solicitând părtinirea on. public

ramân cu distinsă stimă:

Lázár Péter,

restaurator în Micălaca nouă.

Bae de aburi în odaie!

Cu ajutorul aparatului „DIANA“ în 5 minute se poate face și în camera cea mai elegant mobilată o baie de aburi sau de aer ferbinte. În odaie nu semprăștiie aburii! Niel o necurățenie! După folosire se poate împătura și se poate așeza după un duș. Cu folosirea aparatului de bae de aburi și de aer ferbinte „DIANA“ se pot vindeca toate boalele provenite din răceală:

reumă, ischias, influență, gaturai, catar, durere de gât, mai departe nenositatea, afecțiuni de rinichi, congestii de sânge, ș. a.

E mijlocul cel mai nestrăicetos și mai sigur pentru slăbire.

O baie costă 4 fileri.

Fiecare baie e o plăcere! E indispensabilă și pentru sănătoși!

APARAT DE VIBRAȚIUNE autorizat în toate statele lumii! Nu e durere de cap, care n'ar înceta în decurs de trei și jumătate minute. E mod sigur de vindecarea GUTEI, A RFUMEI și NENOSITĂȚILOR! După 2-3 vibrațiuni reimprespetează circulația sîngelui. Aparatul de vibrațiune e infragil și ține zeci de ani. — Prețul împreună cu împachetarea costă 10 cor.

Descriere amănunțită și prospect trimite gratuit

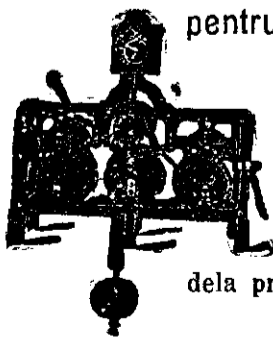
Szabó István és Ferencz

Budapest, VII., Csömöry-ut 133.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjază mai favorabil

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de orologioe

BUDAPESTA,

VII., Csömöry-ut 50. (casa proprie).

Cataloge și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

Nou! INDUSTRIA MAGHIARĂ! **Nou!**

**Succesul universal al unei
inventatii maghiare!**
Descoperirea lui LUGOSI FERENC

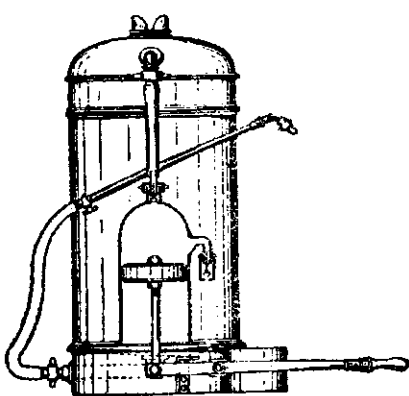
A cutreerat deja lumea întreaga și
o folosesc cei mai renumiți proprie-
tari de vii

Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună, cea mai per-
fectă din timpul prezent și se econo-
misesse mult timp și materie, nu se
strică, garanție pe 5 ani.

Singurul fabricant :

Lugosi Ferenc în Czegléd.

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului.

Negustorilor prețuri reduse.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. **Nou!**

Prăvălie nouă! **Prăvălie nouă!**

Aducem la cunoștința onor. public din loc și provin-
cie, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz
nr. 2 (casa Sebesy)

o prăvălie de blănuri

corespunzătoare tuturor condițiilor.

In legătură cu această prăvălie

cultivăm și împăierea păsărilor
și primim ori ce pasere pentru a o umplea cu pae.

Pentru sezonul de vară primim spre
păstrare tot felul de blănuri, covoare
și bunzi pe lângă prețurile cele mai
moderate.

Solicitând partinirea onor. public, il asigură de serviciu
prompt

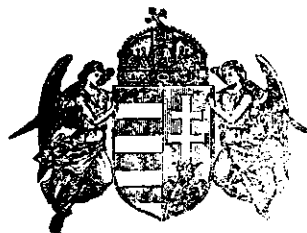
Sztruhár Testvérek

Arad, str. Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy).

Se primesc spre reparare și lucruri de blănar.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1900

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote - - al

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-

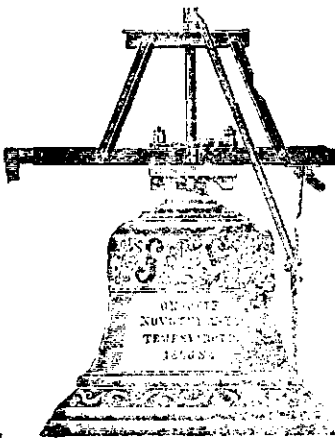
pote întregi, armonioase, pe ga-
ranție de mai mulți ani provă-
zute cu ajustări de fer bătut,
construite spre a le întoarce cu
ușurință în orice parte îndată ce
clopotele sunt bătute de o latură
fiind astfel mântuite de crepare.

Cu deosebire sunt recomandate
CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate
în mai multe rinduri, cari sunt
provăzute în partea superioară —
ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut
și cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sistem vechi
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechi.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
tător — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis

La boala de rinichi, beșică și la reumă este de
rar efect

**apa acră lithiumoasă
DE BALF.**

Se poate comanda la direcția băilor: Balf
(com. Sopron) și la furnisorul de curte
Édeskuty L. Budapesta, V., Erzsébettér
nrul 8.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos **mechanist** **ARAD,**
Piața Szabads
nr. 7.

Asortiment bogat de
mașini de cusut **SINGER** și **MINERVA.**
Unicul magazin de
renumitele mașini de cusut
PFAFF.

MARE
OFICINĂ
DE
DREGERE.

Cel mai ieftin mij-
loc de cumpărare
de articoli pentru
bicicletă și mașini
de cusut.
In magazin se află
mare asortiment de
gramophone și plăci.
Condiții de solvire foarte avantajoase.

RESTAURANTUL LÁNG TESTVÉREK

Avem onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de noi și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientios. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Láng Testvérek
restaurantieri.

Telefon-nr 469.

Telegr.-adr.: „Grüner-Varga“

Grüner és Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 16.308, la cea Austriacă 98.403. — Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, in și justă.

Tot felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtuni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți, - Dresni-saci, poneve, pânză jută pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreajă de acoperit caii, hamace (pat).

SPECIALITATE: Mrege, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

Forte-pianuri

și

pianine

vestite în toată lumea,

mechanică engleză, se căpăta cu cele mai moderate prețuri recunoscută de cea mai bună măstru-pian din Viena la firma

Reményi Mihály

liferantul de muzicalii la academia reg.

în Budapesta, strada Király nr. 58

lângă „Academia ungurească de muzică”, care acum se edifică.

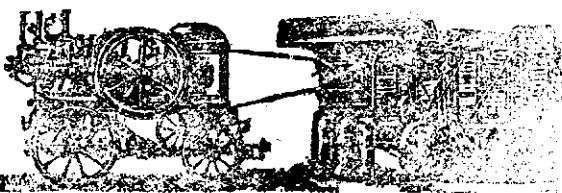
Reperaturi și stimulări de pian execută pentru capitală și provincă numai prin cei mai experți și desteri măestrii și pe lângă garanță cu prețurile cele mai moderate.

Forte-pianuri vechi și folosite le schimbă cu noi.

Mare deposit de harmonii europene și americane.

— Prospecte gratis și franco. —

Cele mai bune provisiuni de mașini de treierat din lume. Deplină responsabilitate pentru excelența trierare.

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3—5 cele mai simple și cele mai perfecte

provisiuni de căleat cu motor

din motor, precum cele mai per-

fecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în aceasta colonie se pot găsi renumitele

motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale,

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodată pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi.

Cine voește se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate.

Ca să putem răspândi cât mai mult motoarele noastre primim în schimb mașini de vapor folosite.

Fii băgători de samă la adresa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43
— Cataloge gratuit și franco. —

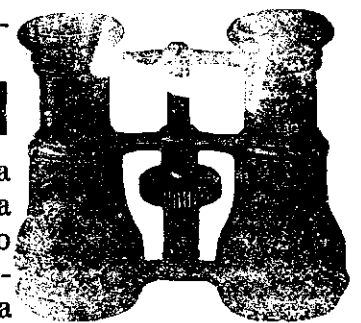
Unelte de fotografiat, gramofone etc. etc. se vind cu prețurile originale de fabrică.

Vederea cea mai puternică

se poate avea numai cu ajutorul

sticlei de cristal

ciselată foarte fin și probată ca perfectă, care se poate cumpăra în cadre deosebite și după o cercetare conștientioasă cu prețurile cele mai ieftine la firma

HAHN TESTVEREK

Telefon 149. în LUGOJ Telefon 149.
Comandele cu posta se efectuează precis și prompt.

Cataloge de gramofon gratis și franco.

LIPCSEI KÁROLY

LĂCĂTUȘ DE EDIFICII ȘI MOBILE

Pregătitor de griloaje de sîrmă, paturi și mobile de fier
Budapest, VII., str. Alsó Erdősor 1.

Pregătește tot felul de plăci de oțal nesurăietoare, vase de vapor, apoi mobile de fier, dricale de sîrmă, grilaj opinos de oțal, sîrmă, ciururi, precum și felul de lucruri ce cad în această branșă, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețurile dricurilor de sîrmă: { cu ramă de fier bucata 11 cor.
" " " lemn " 7 "

PRĂVĂLIE DE FLORI

a lui **SCHVEFFER EDE**
ARAD, palatul Minorităților.

TELEFON 337.

TELEFON 337.

Esecuție:

buchete și cununi după gust

pe lângă prețuri avantajoase.

Comande din provincie execut punctual.

== **Serviciu prompt.** ==

Telefon 551.

Recunoscut ca cel mai bun.

Telefon 551.

Imprumut de BANI

pe casă și pământ până la cele mai înalte prețuri solvibile și în rate mijlocește pe

10, 15, 25, 35, 41, 50 de ani

KLEIN JÓZEF Arad, str. Radnai 10.

Reprezentantul casei de păstrare din Sibiu,

unde sunt de vândut pe lângă prețuri moderate și favorabile de solvit următoarele case private și de închiriat: anume Lóvész-u. 3a. cu etagiu. Lipót-u. 12a. Lipót-u. 13. Lehel-u. 19, căși parter, și în Micălaca nouă lângă motor casa nrul 440, care ca edificiu nou cu 3—4, eventual 5 chilii, cîină, cămară și scaldă se vinde în rate pentru 6500 cor.

Fabrici de mașinării și plăci pentru
ciur edificare de mori a lui

GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40—48.

Recomandă *locomobilele sale originale cu vapor Marshall*, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuratică mașinării de moară, asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere economice.

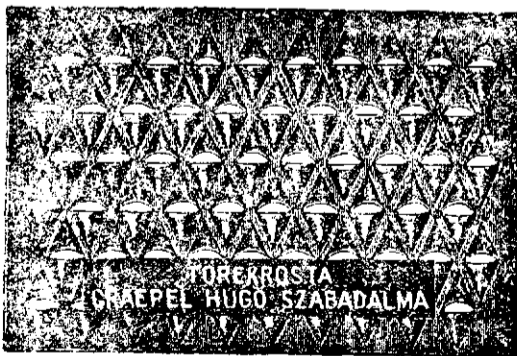
Ciur de ales
sămânță cu
brevetă a lui
Graepel

care s'a probat
cu cel mai
mare succes,

și din care
s'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimite pe 14 zile de probă la ori care mașină de trierat, și-l primesc îndărăt, dacă nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele, precum și broșura cu mulțime de epistoale de mulțumiri și recunoștințe, se trimite gratis și franco.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare
medalie de stat.

Cu garanție pe mai multă ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă es. și reg. invenție proprie, care au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiasi clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% al greutatea metalului.

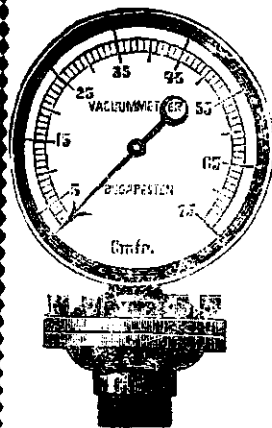
Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin, a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

Perlfaszter Sándor

mechanic de cumpene și măsuri atmosferice
BUDAPEST, VII., Barcsay-u. 6.

Gătește măsuri atmosferice în deosebite chipuri și construcții pentru apărarea de aburi de apă, măsurătoare pneumatice (pneumometre), hidro- și pirometre. Măsuri elastice, nivelatoare, termometre

Primesc reparaturi cu garanția de un an. Comandele din provincie le efectuez punctual și prompt. Ceasornicele de control le repariez cu garanția de 3 ani. Prețuri curente gratis și franco.

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Varga József

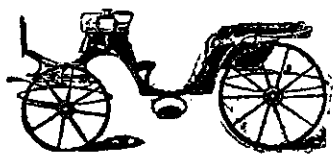
Instalator electric concesionar de autorități
Szeged, Deák Ferenc-utca.

Primește livrarea și instalarea ieftină și expertă pe lângă prețuri moderate și garanția

orice lucrări din specialitatea mecanică-electrică,

a tot felul de lumini electrice, de transmisiuni, sonerii de casă, telefoane, parafulgere cinematografe și reflectoare.

Deposit mare: de lămpi multiplicat cu lumină brillantă sistemul GANZ, lămpi candescente și de lustere electrice.

FABRICĂ DE TRĂSURI alui

Vadász és Grósz

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

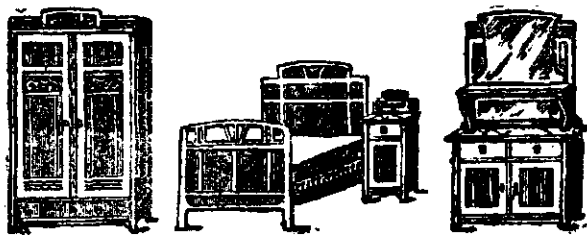
aranjată pentru putere electrică.

Își recomandă trăsurile de fabricate de rangul prim, care se află permanent în deposit.

La expoziția din Oradea-mare au fost premiate.

Telefon pentru întreaga provincie nr. 445.

La dorință se trimite preț-curent gratuit și franco.

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile e în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru miresc, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru birouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

În așteptarea comenzilor, rămân

cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár

Oravicza

Gyárváros, 3 király-u. 6.

Fă-utca.

**Daca vrei să cumperi
ghete bune și țititoare**

de lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetă pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

Pentru bărbați și femei

în caz de curgere acută și cronică medicinal cel mai sigur este

capsulele Sanid

lucru adeverit deja. O cutie (100 bucăți) costă 6 cor., alăturându-se și o broșură privitoare la folosire. Cu mandat poștal.

Pentru slăbire și impotență, singurul medicament sigur sunt capsulele de putere ale lui dr.

TIMKÓ. O sticlă 10 cor. Trimite

Farmacia „Magyar Király“

Budapest, V., Marokkói-utca 2. Tr.

Aviz!

Am onoare a aduce la cunoștința On. domni preoți și comuni bisericești că în atelierul meu

fac haine bisericești

haine pentru preoți,

odăjdii, steaguri, prapori, haine pentru diaconi și îmbrăcăminte albe pentru băeți etc., cu prețurile cele mai ieftine și prompt.

Așteptând sprijinul D-V. sunt

cu stimă

Stefan Radonits

KIKINDA,

strada Sârbească No. 2455, în apropierea poștei mare.

Veritabila alifie de plante

pentru rane!

Cea mai bună pentru orice rană cât de veche, umflături, reumă și alte atacuri. Prin efectul alinător ce-l are totdeauna care alta preparație.

Prin încercarea de mai mulți ani este recunoscută de eselență și mulți oameni sunt recunoscători acestei alifii de plante, recăpătându-și sănătatea.

În ori și care casă este indispensabilă ca doftorie de casă.

Singura provăzută cu marca »Mântuitorul«, este veritabilă.

Se poate căpăta în farmacia la „Mântuitorul“, a lui

Lukács Ferencz

în MAKÓ.

Prețul unui borcan 1 cor. 50 fil. La comanda de 3 borcane, câte 1 borcan costă 1 Cor, 35 fil.

Vindecarea deplină

a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă să se prezente odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, orî cât adînc de ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva și poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu neamăruntul și după ce va fi examinată pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns După încheierea curei, au la esce scrisorile se arădere expresă se retrimit.

Un astfel de lecutor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sîu proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de besică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, poala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele secusule femeestî. Pentru femeie e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz (dela 1 ore în. a până la amezai).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 272

Aceia doamnă

care dorește să aibă

o pălărie frumoasă cu șic

și după moda cea mai nouă

să se adreseze cu toată încrederea la

László Cs.

modista

Arad, palatul Minorităților

acolo și le poate procura cu prețul cel mai redus.

**Pălăriile de doliu
se aranjază la moment.**

Lösch József
fabrică de mașini de agronomie
BÁCS-TOPOLYA

Recomandă

mașina de sămănat **HUNNIA** cu două rânduri.

Fabricație ungurească!

Poftiți și cereți invitațiuni asupra prețurilor.

Veritabilul **ARDEIU** dulce a lui **BOKOR**

e cel mai bun în lume

precum

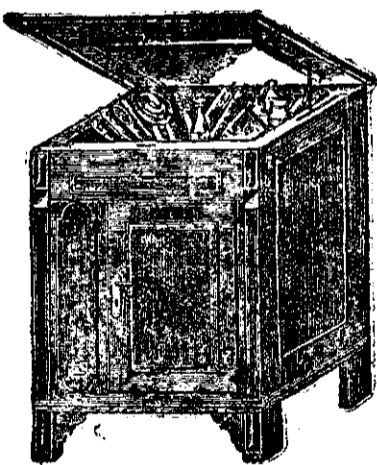
tot felul de calități spre scopuri industriale și comerciale lifereaza

Bokor János, Szeged

proprietar de moară de ardeiu.

Export în întreaga lume.

Stiller József, mag. curții ces. regale,
fabrică de dulapuri de gheață
Fabrica și cancelaria: Budapest, VII., Nagydíófa-u. 22.

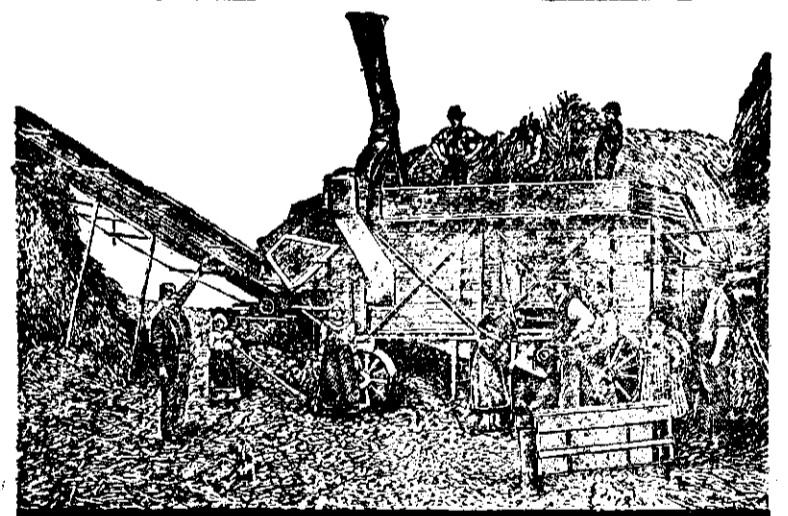
Recomandă dulapurile de gheață scutite prin lege (patentate) și recunoscute de cele mai bune și medailate fabricațiuni pentru răcirea vinului, apei, bere, untul și carnea crudă și dulapuri de gheață pentru necesitățile casei, aparate pentru prepararea înghețatei și rezervoare pentru înghețaciuni și prăjele cele noi pentru spumare. — Cataloguri ilustrate despre fabricațiunile de mai sus, precum și cele mai noi inventațiuni pentru răcirea carnei, răciturii de mâncări, apoi butoaie de bere cu presiune de aer rece se trimit gratuit.

Singurul proprietar:

STILLER JÓZSEF,
fără tovarăș

BUDAPEST, VII., Nagydíófa-utca 22. sz.

Pentru a se evita încercala vă rog să fiți atenți la firma mea, fabrica mea e fondată în anul 1873.

Harfmann Jakab

fabrică de mașini de economie

UJVERBÁSZ.

Recomandă renumitele sale instrumente noi

de absorbarea pravului

de mașini de treierat.

Poftiți și cereți ofert de preți.

Concesiune ungurească.

Mășini pentru stropirea viilor și arborilor

Construite de oameni specialiști distinși întrec atât în privința lucrării, precum și a durabilității orice fabricate de până acum. Nu face risipă în materie și e ușor de mannat de către oricine.

Un stropitor foarte tare făcut cu totul din aramă, supus probei, trimitem de bucata cu preț de 45 coroane.

La comanda de odată a 10 bucăți un scăzământ de 5%.

Pentru fiecare bucată 5 ani garanță, se pot comanda exclusiv la noi fabricanții.

Pregătim orice fel de cazane de orice sistem pentru ferbarea rachului, cu aparat de recorie după plac, sau după sistemul inventat de noi, prin care câștigăm cu 20% mai mult rachiu și mai gustos decât până acum.

La comandă trimitem cădări pentru licitare sau de orice fel.

Lucrările de aramă le efectuăm iute și punctual.

La comanda ne rugăm dacă se poate a ni se trimite desemnuri și măsuri.

Szijjártó Testvérek, arămari

depou pentru fabricare și reparaturi de stropitoare în Kecskemét.

cea mai mare și mai faptă firmă de gră- dinărit din țară.

100,000 bucăți de ultoi de vie, 200,000 bucăți
de piersici, 100,000 bucăți pomi frumoși și cuco-
ni, 200,000 bucăți trandafiri nobil, 100,000
bucăți arbori de lux și cireși de lux se pot
cumpăra cu un preț fabulos de ieftin, catalog
specii și prețuri se trimit gratuit și porto
franco — arma

Magyarországi műkertészeti és rózsatelep
Nagyváradon.

Lucza József

curețitoare de rochi chemica și gouvrat
SEGHEDIN, strada Laudon nr. 9.

Rochi pentru dame, haine bărbătești și
de copii, îmbrăcăminte preoțești, uniforme
militare.

OBIECTE PENTRU CASĂ

perdele, fețe de masă, cuverturi, broderii,
stife de mobile, mănuși, umbrele și tot
felul de obiecte din fașul acesta. Rochiile se
curăță întregi nedescusute, fără să-și piardă
culoarea, lustrul și fasonul.

Curățitul unei haine bărbătești 1 fl. 20 cr.

Micile reparaturi și călcatul hainelor dela
curățit, este gratuit.

Catifea și plūs, se primește pentru aburat.
Gouvratul se execută în felul cel mai
frumos și uimitor de ieftin. Curățitul che-
mic al perdelelor de dantelă, se execută cu
multă îngrijire.

Comandele din provincie, se execută
punctual și repede.

cea mai mare galoniar de mobile și podoabe femeiești din
țară.

Izv. Barcza Györgyné

prăvălie de tapeturi pentru mobile și căruțe

SZEGED.

Fabrică de firețuri de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, firețuri
de perdele și draperii,
ciucuri, tivituri de co-
voare, nasturi de pla-
pomă, rose, rețele de
pat, galoane și ciucuri
pentru care funebre.

Serviciu repede, prompt și ieftin!

Fabrica de metale a lui Dénes Béla

Oradea-mare (Nagyvárad)

Fabrica: Kossuth Lajos u. 2. — De-
pozitul fabricii: Nagyvárad, Bémer-tér.

În Budapesta Király u. 13.

Cadouri de nuntă și de ocazie se
se află exclusiv numai în depozitul
de fabrică din Bémer-tér.

Sanatoriul și hidroterapia

alui

Dr. RÁCZ ÖDÖN

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca nr. 7.

Telefon 639.

Deschiu îndecursul anul întreg pentru
bolnavi interni și externi.

Băi electrice. Hidroterapie, tratament electric, băi
de carbogen, de ețină și minerale. Tratament cu
aer cald, dulapuri de aburi, cură de nomol de
Pöstyéni. Băi de nomol de Franzesbad, cu no-
mol original. Impachetări cu nomol. Inhalațiuni.
Masage cu vibrații. Cură de slăbire și îngrășare.

Se recomandă :

la nervozitate, istovire de ori ce fel, afecțiuni de
stomac, intestine, inimă, plămâni și organele res-
pirării, la reumă articulară și musculară.

Resultate escelente.

Supraveghiere permanentă medicală; prețuri ieftine,
Pensiune (locuință și alimentare) pe zi 3—5—7 cor.

Cu plăcere ofere prospecte și lămuriri

Dr. RÁCZ ÖDÖN

proprietarul și conducătorul institutului.

Au sosit obiecte de ocaziune!

Brunner Béla

prăvălie de modă și specialități.

Arad, în piața Szabadság nrul 20.

(Strada Forray, palatul contelui Nádasdy.)

Recomandă magazinul său bogat de marfă, unde
se pot căpăta cele mai frumoase cadouri de
ocaziune.

Pălărilile cele mai moderne, cămeși, gulere,
mănuși, cravate, batiste, ciorapi etc.

Mare asortiment de coloniale Franceze și Engleze.

Mare târg de ocaziune!

Prețuri ieftine! Serviciu prompt!

Comandele din provincie se efectuează la moment.

Vânzare de VIN

în mare și mic,
producțiune proprie,

din podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litera	—	cor. 52 fil.
Vin vechiu alb	—	64 "
Rizling alb	—	80 "
Schiller (roșu)	—	56 "
Vin roșu vechiu	1	" — "
Rachiu de drojdie, fabricat pro- priu, rafinat și rachiu de prune	1	" 60 "
Pelin sârbesc, veritabil	1	" 20 "

Se poate căpăta la

Quirini Sándor,

Arad, Aulich Lajos-utca 7/e.

Rugăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni
haine bărbătești folosite, blăni de călătorie, mo-
bile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață,
unelte de călărit, hamuri, puști și fiare vechi,
precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500
bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini
pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada
Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de
mobile se află pe Árpád-tér nr. 5 în colț (în
casa bisericii izraelite)

După corință merg și acasă și în provincie
chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima IULIU HERZFELD.

Înștiințare!

Am onoare a aduce la cunoștința onora-
tului public consumator, cumcă

măcelăria mea

din Str. Florian am mutat-o de prezent în
Str. Aulich Lajos Nr. 16.

recomand totodată tot felul de preparate
din carne proaspătă de porc și rog pe on-
public să mă părtinească.

Cu distinsă stimă:

George Șimandan
măcelar.

Toată imitarea și reproducerea va fi pedepsită.

Unicul veritabil e Balzamal Thierry

provăzut cu marca „Călugărița
verde“ sub scutul legii. Cel
mai vestit și neîntrecut medi-
cament contra perturbațiunilor
de mistuire, sgârșiri de sto-
mac, colică, cathar, dureri de
pept, influență etc., e foarte
bună la începutul tuberculozei.
Se capătă în 12 sticle mici, sau
în 6 duble, ori în una mare
deosebită provăzută cu incie-
toarea patentată. Prețul 5 cor.
cu porto.

Unsoare Centifolia Thierry recunoscută ca „non plus ultra“

contra rănilor vechi, aprinderi, vătămări, răniri,
precum și tot felul de umflături. 2 borcane cu
3 cor. 60 fil. cu porto.

Banii se trimit înainte ori se ridică prin rambursă.

Apotheca Thierry în Pregreda

lângă isvorul mineral de apă aeră Rohits Sauerbrunn.
Depozite în următoarele apothece: în Arad la
FÖLDES KELEMEN și la HAJOS ARPAD.

Se află în deposit și la L. Vértes, Lugoș.

Atenție! Fac atenții mai ales pe revanzători
să fie atenți la cumpărare și co-
mandă la balzamal meu brevetat prin lege. În
senzul §§-lor 23 și 25 se espun toți cei ce nu
cumpără balzamal pregălit în apoteca mea, ea
altul fals și care nu este provăzut cu breveta
„Călugărița verde“, dar mai ales revanzătorii se
pedepsesc cu o pedeapsă de 4000 coroane sau
cu închisoarea corăzpunzătoare de un an. Tot
așa stă lucrul cu celelalte amestecături fără
orice preț srigate în piețe, cari însă nu sunt bune
numai pentru a stoarce și înșela publicul.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix“.

Ioan Francisc Kwizda

furnisorul curței c.-reg., austro-ung., reg. române și
prinț. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg
(lângă Viena).

Prav de Korneuburg al lui Kwizda
pentru nutrire vitelor

Este mijloc de hrană
pentru cai, vite cor-
nute și oi. În cele
mai multe grajuri
se folosește de 5)
ani la lipsă de hă-
miseală, împotriva
mistuirii rele, pen-
tru îmbunătățirea
la telul și pentru ur-
carea cantității de
lapte a vacilor. Pre-
țul unei cutii 1.40
cor., o jumătate cutie
costă 70 fil.

Veritabil e numai cel provăzut cu
breveta mai sus. Preț-curentele ilus-
trate să trimit gratuit și franco.

Deposit general: farmacia lui Iosif Török, Buda-
pest, VI., Király-utva 12 și Andrássy-út 26 II.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

INVITĂRI
BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori
BILANȚURI
ANUNȚURI MINERALE

● **Tot felul de lucrări tipografice** ●

atingătoare de această branșă

FOI PERIODICE

PROGRAME
BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori
ADRESE
BILETE DE INTRARE

„TRIBUNA“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURRENTURI
în orice limbă
NOTE
STATUTE • LIBELE
CIRCULARE

● **Diferite tipărituri pentru bănci** ●

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate
MENU
PLICURI CU FIRMA
OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

EGYEDÜL SÓSBORSZESZ, MINDENÜTT KAPHATÓ

A LEGJOBB SÓSBORSZESZ MINDENÜTT KAPHATÓ

LEGJOBB HÁZI SZER

VÉDJEGYZETT OZIMKE

FABIÁN SZANATORIUM SÓSBORSZESZ

Megrendelhető: FABIÁN LAJOSNAI GYULÁN
"JOZSEF FERENCZEC SZANATORIUM/EGYESÜLET" JAVARA
BUDAPEST

Câți suferitori sunt

cari mereu caută leac de vindecare contra boalei lor și abea poate să găsească adevăratul leac. Miile de epistoale de recunoștință adevăresc, că contra durerii de

muschi, rupere

și la alte dureri porvenite din răceală unicul medicament mântuitor și de dureri alinături este

Spiritul vin galic de sanatorium a lui Fábian

Se poate comanda la **Fábian Lajos, Gyula** (cottage Békés) in comanda de 30 fl., 1 cor. și de 2 cor. Comande prin poștă peste 5 coroane, se trimite franco cu rambursă.

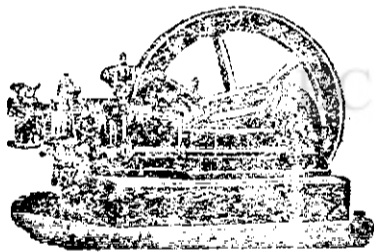
Assael Jakab Fiai

atelier de mașini, pregătitor de motoare cu gaz și benzin

ARAD, Piața Andrassy Nr. 17.

Pregătim tot felul de mașini după model sau desen, tot așa efectuăm și dregerea conștientioasă

de locomobile, mașini stabil și de trierat, motoare

Pregătim răsgrăite de cucuruz noană și după modelele noastre proprii.

Atelier de dregere pentru tot felul de mașini pentru economie. — Cele trebuincioase pentru mori, precum și transmisii și roțile pregătim ieftin și prompt.

Tot astfel primim transformarea a tot felul de motoare de gaz, petrolu și benzin.

„GROOM”

Motoarele noastre cu benzin și locomobilele noastre trierătoare produc minuni.

Numai noi dăm garanță de 3 ani.

Dacă vii la Budapesta să privești stabilimentul nostru de mori cu lumină electrică. Motoare sugătoare, solviri în rate. Prețuri curente trimite gratuit:

Zámborszky és Társai

fabrică brevetată cu motor automat petru tăiat de lemne b. t. BUDAPEST, V. Vigszinház-utca Nro. 3.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT ȘI CAFENEA. — In centrul orașului.

Központi Szálloda — Hotel Central

Telefon 391. ARAD Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

Illuminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări franceze și ungurești.

Comande pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți se fac in modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomodate pentru diferite soci-tăți sunt la dispoziție in toată vremea. SALĂ DE BAL.

Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. — Tot felul de sampanie din țară și străinătate.

Sprrijinul on. public îl cere cu toată stima

Nagy Eajos, hotelier.

Serviciu escelent!

Prima Lugojană fabrică de cement și betonizare, întreprindere pentru edificări.

Fabrică în drumul Buziașului în fața casei de vamă.

KNOTT JOZSEF

Cancelaria de zidire: Telefon-nr. 119.

In fabrica mea sunt aplicați numai indivizii cei mai buni de lucru din capitală și mă rog, că precum până aci, așa și de aci înainte să fie cercetat cu toată încrederea.

Primesc toate lucrurile aparținătoare acestei branse și susțin o magazină bogată de cement pentru țevii, sirme, trepte de piatră, vălăe, petrii la hotare, sămănătoare, fundamente la cuptoare, cruci la morminte. — Primesc mai departe edificare și betonizare de poduri mai mari și mai mici, conduceri de ape, vaduri, podimentare de teras, prevederea pe din jos a păreilor cu table de mozaic, precum și

cu table de cement în diferite colori.

Vinderea în mare și mic a cementului de Portland și România.

Pentru pregătirea și calitatea celor aici înșirate primesc și oferesc garanție.

La dorință servesc bucuros cu planuri și pleniminare de spese.

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu negligeze nimeni de a merge

în chioscul de nou re- novat din Parcul „Baross“

unde stă la dispoziția onor. public

Buffé rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât prețurile buffetului cât și ale cofetăriei sunt cele mai moderate și astfel întru toate acestea cere părtinirea

Mihályi Gyula, cofetari.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticuri frantuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Vânzare de saci și ponve.

Institut de a împrumuta saci.

Am onoare a aduce la cunoștința firmelor agricole și a agronomilor din loc și din împrejurime, că în a. c. la 1 Iunie

în Arad, Boros Béni-tér 1, lângă ferăria lui Hartmann Samu, în casa dlui dr. Sever Ispravnic

am înființat un institut pentru a împrumuta saci

unde **50,000** de saci stau la dispoziție.

În aceeași localitate mă ocup cu vânzarea a tot felul de saci și ponve, precum și cumpărare de saci de țărțe și făină odată folosiți.

Braun Miksa.

≡ Cumpărare și vinderea de saci de făină și țărțe folosiți. ≡